

DOMOLJUB

ŠTEV. 47. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 42
V LJUBLJANI, DNE 20. NOVEMBRA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Ob koncu oblastnih samouprav.

I.

Dne 15. novembra 1929 so prenehale poslovati oblastne samouprave po vsej Jugoslaviji in 16. novembra so prešli vsi njihovi posli na pristojne banovine.

Zakaj ni več oblastnih samouprav

Nove razmere v državi so zahtevale tudi glede samouprav, ki jih je ljudstvo tako vzljubilo, novih ukrepov. Komisar ljubljanske oblasti dr. Marko Natlačen je v svojem poslovnem govoru na oblastno uradništvu jasno označil temeljni vzrok, zakaj so morale biti tudi samouprave razpuščene. Rekel je: »Z mirno vestjo danes ugotavljam pred vsem svetom, da mi naroda, ki si je od samouprave obetal zelo mnogo, v njegovih nadah nismo varali. — A žal, v mnogih delih naše države se oni, ki jim je narod poveril skrb za oblastno samoupravo, niso nam enako zavedali svoje odgovornosti pred narodom in zgodovino. Zato je prišlo, kar je v korist državne neokrnjenosti, državnega edinstva in državnega ugleda moralo priti.«

Uspehi slovenskih oblasti na vseh poljih.

Obe slovenski samoupravi sta izvršili v kratki dobi od 23. februarja 1927, ko sta se osnovali, ogromno delo za gospodarski in kulturni razmah slovenskega naroda. Naj navedemo za danes le važnejše sklepe in dovršena dela bivše ljubljanske oblasti.

Za naše šole.

V načrtu je bilo, da se tekom desetih let oskrbijo vse občine z zadostnimi šolskimi poslopji. 15 milijonov dinarjev je bilo namenjenih v ta namen in 2 milijona 300 tisoč dinarjev je bilo za šolske stavbe v dveh letih tudi dejansko izdanih.

Skrb za ceste.

Ko je naša oblast prevzela ceste od države, so bile te v silno slabem stanju. Na 15 km je prišel en cestar, a še ta je bil slabo plačan. Oblast je rešila vprašanje cestarjev in pričela z gradnjo novih in popravilo starih cest. Samo za vzdrževanje cest je izdala ljubljanska oblast okrajnim cestnim odborom nad deset milijonov dinar-

jev. Milijone in milijone pa je izdala oblast za nove ceste. Po zaslugi oblasti je bila nadalje zgrajena cela vrsta mostov.

Za kmetijsko strokovno izobrazbo.

Oblastni kmetijski strokovnjaki so predavali na brezštevilnih tečajih; skoro ni občine, kjer ne bi bila oblastna samouprava priredila tečaja ali vsaj predavanja.

Oblastne gospodinske učiteljice so imele v dobi, odkar je uvedba kmetijskih gospodinskih tečajev prešla na oblastno samoupravo, 44 desettedenskih gospodinskih tečajev, na katerih se je izobraževalo okrog tisoč kmetijskih deklet. Samouprava je obstoječe zasebne gospodinske šole denarno podpirala. Ze stari zahtevi naših kmetov je ustregla s tem, da je osnovala lastno kmetijsko gospodinsko šolo na Mali Loki, a v ta namen graščino na Mali Loki temeljito popravila in jo opremila z vsem potrebnim.

Nad 3000 gnojničnih jam

se je zgradilo v ljubljanski oblasti s podporo ljubljanske samouprave in na njeno pobudo; sto in sto posestnikov je začelo s podporo oblastne samouprave uporabljati umetna gnojila in oblastna samouprava je sama izvedla na mnogih krajih poizkuse z umetnimi gnojili. Kot zgled so ji služile napredne države, ki so na enak način dvignile lastnega kmeta. Sadovi tega dela se morajo pokazati v bližnji bodočnosti s tem, da se bo poljedelski pridelek izdatno dvignil.

Oblastna posestva in zavodi so se spravili v red.

Oblastna samouprava je prevzela v svojo upravo posestva in zavode v zelo zanemarjenem stanju. Zboljšala je gospodarstvo na teh zavodih, popravila, odnosno novno zgradila gospodarsko poslopje, tako da je izročila banovini vse zavode v najlepšem redu.

Kupila je veleposestvo Ponoviče pri Litiji, da ustanovi tamkaj predvsem živinorejsko središče za vzrejo dobre plemenske živine.

Za oblastne kmetijske zavode je nabavila oblastna samouprava prvovrstno ple-

mensko živino v inozemstvu, da bi se potom teh zavodov, ki naj bi postala nekake rejska središča, širilo po deželi zdravo in prvovrstno pleme. V ta namen so bili deležni znatnih podpor živinorejski odbori in živinorejske zadruge, kakor tudi posamezni vzorni živinorejci.

Za dvig vinogradništva in sadjarstva.

Naše vinograde, ki so že opešali, je treba obnoviti; da dobi prvovrstni material za obnovo vinogradov, je ustanovila oblastna samouprava trtnico v Drašičih, v Leskovcu pri Krškem, znatno razširila trtnico v Kostanjevici in obnovila tudi zapuščeni matičenjak v Črnomlju. V dveh letih bo nasad v Drašičih oddajal 200.000 trtnega naraščaja, nasad v Črnomlju pa 110.000 in poleg tega še po štirih letih 5 do 6 tisoč sadnih dreves; trtni nasad v Leskovcu bo produciral letno 300.000 korenjakov, razen tega bo vseboval vzorni vinograd z najboljšimi vinskimi sortami ter drevesnico z letno kapaciteto 6000 sadnih dreves.

Da dvigne sadjerejo, je oblastna samouprava poleg podpor vsem sadjarskim društvom in poleg podpor za sadjarske razstave skrbela tudi za to, da se zgradi čim več vzornih sadnih sušilnic.

Zadnja leta so zadele našo deželo premmoge elementarne neizgode. Bili so kraji, kjer so ljudje naravnost stradali. Samouprava je tem krajem pomagala z dobavo brezplačnih, odnosno cenejših živil, v vinorodnih krajih pa zlasti s tem, da je prispevala velike zneske k nakupu galice.

Močna opora je bila oblastna samouprava tudi zadrugištvu. Pomagala je ustanoviti prvo vinarsko zadrugo v Metliki in ji omogočila gradnjo nove moderne kleti. Tudi v brežiškem okraju je nameravala podpreti ustanovitev vinarske zadruge, a se radi spremenjenih razmer ta namera še ni mogla izvesti.

V korist ljudskemu zdravju.

Izvedla se je organizacija samoupravnih zdravstvenih služb na deželi. Zdravstvena okrožja so se potrebam primerno preuredila, odnosno pomnožila. V zvezi s tem se je uredilo službeno razmerje okrožnih zdravnikov in njih službenih prejemkov. Osnovala so se mesta okrožnih babc; doslej se je popolnilo 48 mest okrožnih babc.

Bolnišnica v Brežicah se je povečala, kar je stalo okrog poldrug milijon dinarjev. Umobolnica na Studencu se je deloma popravila, z zgradbo sestrške hiše in z vodne kapele pa je bilo končno ustrezno želji, ki se je že skozi 30 let leto za letom ponavljala. Od ljubljanskega potresa sem, torej 34 let, so sestre morale stanovati v barakah in bile leto za letom izpostavljene nevarnosti, da se v slučaju večjega snega zruši streha nad njihovimi glavami. Stroški za to dela tudi presegajo poldrugi milijon dinarjev.

Vse zgradbe oblastnih bolnišnic, ki jih je prevzela oblastna samouprava deloma v skrajno zanemarjenem stanju, so se vsaj za silo popravile. Med važnejšimi deli naj omenimo ureditev v rentgenološkem inštitutu v Ljubljani z nabavo novega Röntgenaparata; isto se je izvršilo tudi v brežiški bolnišnici.

Zelo mnogo je bilo treba trošiti za obsežne materialne nabavke, zlasti perila, čigar inventar je bil pri prevzemu bolnišnic domalega že izčrpan.

Za izobrazbo zdravniškega stanu v obliki študijskih podpor je izdala oblastna samouprava 150.000 Din, a pri nastavljanju pomožnih zdravnikov se ni postopalo ozkosrčno; mesta te vrste so se oddajala v čim večjem številu, da bi se na ta način tudi v gmotno oziru poskrbelo za zdravniški naraščaj.

Organizacije, ki goje telesno nego, so bile v izdatni meri deležne podpor oblastne samouprave, a za zdravstveno ureditev vasi je izdala oblastna samouprava v teh letih vsoto, ki daleko presega en milijon dinarjev.

Mnogo denarja se je vložilo v zdravilišče za bolne na pljučih na Golniku. Samo v letošnjem letu je bilo tu vloženih nanovo približno pet milijonov dinarjev. Nabavil se je za zavod nov instrumentarij, nov Röntgen-aparat, nov avto za prevažanje bolnikov s kolodvora v Kranju in obratno.

Za omiljenje družabnega zla.

Dočim je prevzela oblastna samouprava od države svoječasno iz obeh mladinskih domov 59 otrok, jih vzdržuje sedaj 170. Nastanjeni so deloma v Oblastnem mladinskem domu ali pa v raznih dobrodelnih zavodih, odnosno pri družinah na deželi v zasebni oskrbi. Pri tem niso všteti otroci drugih mladinskih zavodov, to je onih, ki se oskrbujejo v gluhonemnici, v deškem vzgajališču in v Zavodu za slepo deco v Kočevju. V kolikor niso zadostovala oblastna sredstva, je oblastna samouprava posredovala po svojih organih za oddajo zapuščenih otrok v brezplačno oskrbo premožnejšim družinam in je tudi število onih otrok, ki so bili na ta način preskrbljeni brez denarnih žrtev oblastne samouprave, precej veliko. Preteklo poletje je bilo 40 slabotnih otrok poslanih k morju na oblastne stroške.

Velikega pomena je pomožna stanovanjska akcija, ki jo je izvajala oblastna samouprava z ustanovitvijo posebnega zaklada za gradnjo malih stanovanj. Dala je v ta namen na razpolago 2.500.000 Din in s tem omogočila v času od meseca junija 1928 dalje zgradbo 179 hišic s 514 stanova-

KAJ JE NOVEGA

d Sedemdesetletnico uspehov polnega dela na cerkvenem in svetnem torišču je praznoval pretekli teden stolni prošt mariborski g. dr. M. Matek. Na mnoga leta!

d Naši misijonarji odhajajo v Indijo. Preteklo nedeljo se je vršila v Ljubljani ganljiva slovesnost: trije mladi slovenski jezuitje: Stanko Poderžaj, Ivan Udovč in Franc Drobnič odhajajo misijonarit v Indijo. Knezoškofof dr. A. B. Jeglič jim je popoldan podelil v cerkvi sv. Jožefa misijonski križ ter jim spregovoril za pot nekaj prisrčnih besedi, univ. prof. dr. Ehrlich je na prižnici očrtal važen pomen tega dogodka, ko slovenski narod gre ustanavljati v Indijo svojo misijonsko provinco, ki bo poganom in tudi nam v blagoslov. K večerni slovesnosti v Unionski dvorani se je zbralo toliko ljudstva, da se je moral velik del vrniti domov. Govoril je stolni župnik dr. T. Klinar, nakar so se zvrstile pevske točke, otročiči so pod vodstvom gospe banove inž. Sernečeve zarajale in končno je imel mladi misijonar Stanko Poderžaj izčrpno predavanje o Indiji, kjer bo torišče njihovega misijonskega dela. — Bog blagoslovi naše mlade misijonarje in po njih delu naše ljudstvo.

d Nova fara. Občinski odbor v Mostah pri Ljubljani je sklenil, da se ustanovi v Mostah, ki so sedaj pod šentpetersko župnijo, nova župnija s cerkvijo sv. Cirila in Metoda. Občinski odbor je za to daroval prvi znesek 200.000 Din ter se je osnoval odbor, ki naj vodi pripravljala dela za novo faro, ki bo štela 7000 duš.

d Ban dravske banovine g. inž. Sernec je sprejel te dni vse v Ljubljani poslujoče inozemske konzule. V imenu konzularnega zbora ga je pozdravil avstrijski konzul dr. Pleinert.

d Posvetitev nove katoliške župne cerkve na Čukarici v Belgradu se je izvršila 17. novembra z vso slovesnostjo. Za tamošnje katolike, med katerimi je največ Slovencev, je bil ta dan velik praznik. V okolici Čukarice živi okrog 800 katolikov, župniku je jim pa g. Tumpej.

d Začasna imenovanja. Minister javnih del inž. Savković je imenoval inž. Mateja Krajca za upravnika banske tehnične uprave v Ljubljani. — Do imenovanja osta-

nji. S primeroma majhnimi žrtvami je storila oblastna samouprava v tem času za ublažitev stanovanjske bede toliko, kakor težko še kak drug činitelj v Sloveniji.

V zvezi z okrajnimi blaginjami in z zdravstvenimi zastopi se je započela akcija za rešitev hiralskega vprašanja in ustanavljanje okrajnih, odnosno okrožnih hiralnice. Izvršena so tudi vsa pripravljala dela za nakup zemljišča, kjer naj bi se zgradila nova umobolnica, da bi se tako že enkrat rešilo vprašanje preskrbe umobolnih, ki je že od vojnega prevrata sem za Slovenijo pravi kulturni škandal.

(O delu oblastne samouprave v Mariboru izpregovorimo prihodnjik.)

lih šefov posameznih oddelkov banske uprave v Ljubljani je ban dravske banovine inž. Sernec poveril z začasnim vodstvom splošnega oddelka dr. Miroslava Sernečoviča, z vodstvom upravnega oddelka dr. Rudolfa Andrejko, z vodstvom kmetijskega oddelka Franja Trampuša, z vodstvom oddelka za socialno politiko in narodno zdravje dr. Ernesta Mayerja, z vodstvom oddelka za trgovino, obrt in industrijo dr. Rudolfa Marna.

d Nekli brezvestni ljudje, ki poštenega človeka sploh ne morejo trpeti, so nedavno no grdili bivšega oblastnega komisarja dr. Natlačena celo na kraljevem dvoru, češ da ne postopa nepristransko pri podeljevanju podpor. Zdaj se je izkazalo, da je bil podpis na dotični pritožbi — potvorjen. Ovađuhi, ki so pred 6. januarjem hoteli še državo razkosati, hočejo imeti zopet glavno besedo, magari, če jo pridobe z brezvestnim in lažnim — ovađustvom.

d Kdaj se bomo vrnili na parlamentarna tla. Nedavno je bil sprejet poljski časnikar Mihajlovič pri ministru dvora g. Jeftiću, ki je med drugim izjavil, da se vrnejo na parlamentarna tla, kadar bo popolnoma dovršena notranja ureditev Jugoslavije.

d Novi železniški most v Zidanem mostu je v glavnem dokončan. Pri njegovih zgradbi so sodelovali od inženerjev do delavcev skoraj izključno Slovenci. Gradbeno dela je vodil gradbeni podjetnik g. Slavec iz Kranja. Novozgrajeni most je izredno velikega pomena za celokupni železniški promet Srednje Evrope.

d 25 let zvestega dela pri isti družini. Naša dolgoletna naročnica gđ. Marija Rakovec je obhajala preteklo nedeljo 25 letnico, odkar je kuharica v veleugledni družini predsednika deželnega sodišča g. Rekarja v Ljubljani. Treba je javno poudariti tak žal vedno redkejši dokument poselske zvestobe in udanosti, pa je to obenem tudi sijajno spričevalo za družino, da ve centi delo svojega uslužbenca. Gđ. Rakovec iskreno čestitamo, ugledni družini pa časti

d Slovensko društvo »Triglav« v Belgradu. V Belgradu živeti Slovenci so sklenili ustanoviti svoj »Slovenski klub«. Uprava mesta Belgrad pa jim pravil ni potrdila, na kar so spremenili ime društva v »Klub Triglav«. Po tej spremembi so bila pravila potrjena.

d Finančnih direktij v vsej državi bo samo še 10 namesto dosedanjih 14.

d Sava je od Broda naprej nastopila za 6 m. Če bo še rastla, bo kmalu ves svet od Broda do Belgrada pod vodo.

d Znižanje železniških tarif za izvoz vina pripravljajo v promet. ministristvu.

d Proti vsem sklepom občinskega odbora v Trbovljah se je pritožila Trboveljska premogokopna družba na pristojno oblast. Izmed važnejših sklepov nam omenimo regulacijo Trboveljske, trinajsto plačo občinskim nameščencem in zidanje šol.

d Sree in možgane pokojnega Radiča so našli pri odpiranju blagajne v konkur-

zu se nahajajoče Hrvatske seljačke zadružne banke v Zagrebu in sicer v neki z alkoholom napolnjeni medicinski steklenici. Malo več spoštovanja do voditelja hrvatskega naroda bi gospodje, ki jim je Radič dal vse, pač lahko imeli. Srce in možgani Stjepana Radiča med konkurzno maso propadle radičevske banke — recite kar hočete — malo prehuda je ta reč.

d Za ravnatelja železniške direkcije v Ljubljani je imenovan g. Borko, ki je zavzemal doslej ravnateljsko mesto v Subotici, kamor pride dosednji ravnatelj ljubljanske železniške direkcije g. Knežević.

d Francoske bojne ladje pridejo v Šibenik. Oddelek francoske vojne mornarice, ki se sedaj nahaja na Krfu, bo prve dni decembra obiskal šibeniško luko. Šibenik jim pripravlja svečan sprejem, ker je to prvič, da pridejo francoske ladje v šibeniško pristanišče.

d Za doktorja vsega zdravilstva je bil potrjen na vseučilišču v Inšpruku g. Bogdan Breclj, sin ljubljanskega zdravnika dr. Breclja. Častitamo!

d Kmalu bomo kurili domač petrolej. Na planini Majevici v Bosni vrtajo v zemljo 1000 m globoko bodo šli in upajo na zaloge petroleja, ki bodo zadostovale za vso potrebo v naši državi. Pri vrtanju v zemljo so naleteli tudi na plasti izvrstnega črnega premoga. — Naša država izda letno velikanske vsote v inozemstvo za nafto in njene proizvode: petrolej, parafin, bencin itd. Če se bodo petrolejski vreli v Bosni izplačali, bi ves ta denar ostal doma, povrh tega pa bi mnogo naših ljudi našlo pri proizvodnji nafte ter po dotičnih čistilnicah dober zaslužek.

d Telefonsko zvezo so otvorili med Zagrebom in italijanskim Turinom.

25.000 m² sveta kupuje nemški veleindustrijec Krupp pri Solinu (okolica Splita) v Dalmaciji, do zgradi tam tovarne.

d 100 milijonov dinarjev znaša proračun mesta Split. Je od ministrstva že odobren.

d Tovariši borci iz vojne! Vabimo vas, da pridete v velikem številu na naš občni zbor, ki bo v Ljubljani dne 24. t. m. v salonu tovariša Rozmana (pri Jerneju) sv. Petra cesta 85 ob 9 dopoldne. Vsak bivši vojak ima dostop in lahko izreče svoje želje. Sicer spored kot ponavadi.

d Smrt predsednice hrvatskih Orlice. V Ivaničgradu je umrla ga. Zdenka Hrenčević, soproga lekarnarja dr. Jurija Hrenčevića. Pokojnica je bila predsednica hrvatskih Orlic. Njen soproj je predsednik Orla.

d Hipoma je zagledal v daljavi zver. Te dni je šel posestnik in znan lovec Ivan Kruc iz Lazin pri Hinjah iz Hinj proti domu. Tik pod osnovno šolo, v gozdiču proti Lazinam je hipoma zagledal v daljavi medvedko, ki je v spremstvu štirih mladicev lomastila naravnost proti njemu. Kruc se je skrtil za bližnjo smreko in od tu ustrelil proti medvedki, ki se mu je skokoma približevala. Medvedka je razjarjena radi strela divje zarjula. V tistem hipu je ustrelil Kruc ponovno in jo zadel naravnost v srce. Medvedka se je zvrnila z groznim rjujem. Štirje mladici so se iz strahu razbežali po hosti. Medvedka je krasna

Med 7 prednostmi ena :

Prijeten
duh !

Veselje je pogledati skrbno ohranjeno kot cvetje belo perilo. — Veselje bo še večje, če perilo tudi lepo diši. Zato rabite le

Schichtovo Terpentinovo Milo

žival. Tehta 104 kg. Truplo ji pokriva gost kožuh.

d Zopet velika nesreča v Mariboru. V nedeljo popoldan je pribrnelo nad Maribor neko letalo, last tvrdke Raab & Kastenstein iz Kassla. V letalu sta bila pilot Hans Müller in tajnik mariborskega Aero-

kluba dr. Ivan Šestan. Iz višine 100 m je kar nenadoma telebnilo letalo na Glavni trg v Mariboru, pri tem oplazilo in poškodovalo streho neke hiše in obležalo na kupu kamenitih kock, ki so pripravljene za tlakanje. Letalo se je čisto razbilo, izpod razvalin pa so potegnili oba letalca, ki

Imata večkrat zlomljene noge in sta sicer tudi povsod polna ran.

d Smrtna nesreča. Iz Dragatusa poročajo: Smrt pod vozom je doletela v torek zvečer 12. t. m. šestnajstletnega Leopolda Mušič iz Dragatusa. Z bratom Janezom sta peljala domov voz drv. Fanta sta bila korajžna, pa sta malo preveč naložila. V hudem bregu sta skušala voz obdržati. Ko se je pa začel zvrčati, je Janez še pravočasno odskočil, Poldetu je pa v istem hipu na kamnu noga spodrsnila in mesto da bi se umaknil, je padel pod voz, voz pa nanj. Bil je na mestu mrtev.

d Težko prizadeta družina. Časopisi poročajo o nesrečni družini dninarja Novaka iz Črešnjevca v Slovenski krajini, katere trije člani so v bolnišnici in sicer oče V Ormožu, mati in en otrok pa v M. Soboti. Otrok bo operiran. Mati je bila hudo bolna na živcih. Pretekli teden je zadel družino težek udarec. Mati je te dni v bolnišnici rodila, in sicer dva fantka. Prvi se je rodil mrtev, drugi pa živi. Od bolezni izčrpano mater je radi velikega napora takoj po rojstvu napadel smrtni krč. Par ur se je mučila, potem pa je izdihnila dušo. Že itak nesrečno družino je s tem zadel največji udarec. Radi težkih gospodarskih razmer je raztresena na vse strani, sedaj pa je izgubila še mater.

d Roko so mu odrezali pri rami. Učitelj Rado Prosenec je pred kratkim osnoval na Dunajski cesti v Ljubljani malo tvornico barvastih svinčnikov. V to podjetje je hodil večkrat pomagat delati tudi 27 letni knjigovodja Herman Šolar. Nekega dne pa je Šolar nekaj upravljal pri stroju za drobljenje krede in mešanje barvil. Stroj ga je s svojimi zobmi naenkrat zgrabil in mu v hipu odtrgal roko — med komolcem in ramo, tako, da je na telesu ostal le grozno zmrevarjen okrajek.

d Zopet eksplozija v srbskem rudniku. V rudniškem rovu Tresibaba pri Knjaževcu v Srbiji so se 11. novembra vneli plini v trenutku, ko so rudarji izprožili strelivo, da bi razbili premogove plasti. V globini 72 m so našli dva mrtva, pet težje ranjenih in dva lažje ranjena delavca. Smrtno sta se ponesrečila Slovenca Joško Kozjirog iz Litije in Anton Janežič iz Mokronoga, ranjena pa sta Rudolf König iz Kočevja in Franc Rupel iz Rožičja. — Delo v rudniku se je zopet pričelo.

d Pri vozniku se je nenadoma zgrudila in bila na mestu mrtva ga. Marija Ahačič od Sv. Ane pri Trzinu.

d V Zagrebu so prišli na sled tolpi, ki ima na vesti svojočasni umor časnikarja Toneta Slegla, napad na policijske organe v noči dne 30. oktobra, atentat na orožniško vojašnico itd. Preiskava je došla, da so ta in še druga hudodelstva premišljeno delo cele družbe, ki je hotela moriti, pobijati ter delati nemir v državi. Med tovrstne hudodelce prištevajo policij-

Angleško sukno za zimske obleke in sukne, dalje veliko izbero barvna in pliša ima vedno na zalogi

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 7

41

Ce rabite zanesljive britvice Gillette, se boste vselej brezhibno brili.

Izredno ostro rezilo iz najboljšega jekla reže pri vsaki potezi z aparatom. Kupite pravočasno nove britvice Gillette!

Gillette

ska oblast imena Hranilovič, Križnjak, Pospisil, šofer Babič in Soldin. Ugotovljeno je tudi, da so te osebe bile deloma v osebni in neposredni zvezi z na smrt obsojenima veleizdajalcema dr. Paveličem in Perčičem, ki sta oba v inozemstvu.

d Meteor med svati. V srbskem mestu Zaječaru so obhajali ženitnino. Svatovski spreved je ravno krenil v cerkev, kar prižvižga nekaj izpod neba in trešči na voz med svate. Bil je namreč meteor (nebni kamen), ki je imel kakih 40 cm v premeru. Dve ženski sta bili močno ranjeni.

d Vole je kupil s ponesreženimi bankovci. Na živinskem sejmu v Bjelovaru je kupil te dni neki goljuf par volov za 28 tisoč dinarjev in je vsoto plačal z 28 ponesreženimi tisočaki. Takoj nato pa je prodal vole za 26.700 Din in prejel seveda dobre bankovce. Goljuf, ki je sicer policiji znan, je pobegnil.

d 800.000 Din državnega denarja je poneveril bivši občinski izterjevalec Kosta Rusinov iz Starega Futoka. Pobiral je od kmetov davek in mesto da bi denar izročil v občinsko blagajno, je ta denar pridržal zase in ga zapravil v raznih nočnih družbah. Kosta Rusinov je bil pretekli teden pred sodiščem v Novem Sadu zaradi ponesrebe obsojen na poldrugo leto ječe.

d Ker so jedli meso okužene krave. Kmetu Ivanu Babiču v vasi Rankovici pri Banjaluki je poginila krava za govejo kugo. Mesto da bi jo zakopal, je poklical svojega bratranca Juro Babiča, s katerim je kravo zaklal in razsekala. Juraj je vzel srce ter ga poslal domov, da ga žena pripravil za kosilo. Ko sta kravo razsekala, je Ivan obesil meso sušiti na podstrešje. Ko je prišel domov, je Juraj s svojo ženo pojedel kuhano srce. Zvečer pa sta oba težko obolela. Zjutraj je Juraj umrl, njegovo ženo pa so umirajočo prepeljali v bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da je zastrupitev nastala radi pokvarjenega mesa. Ivo Babič je po vaškem običaju ponu-

jal meso raznim sosedom. Kmet Pero Kojč je kos tega mesa vzel in pojedel. Takoj nato je zbolel in v banjaluski bolnišnici umrl.

d Zrebec iz hleva, sebe v zapor. Te dni je nekdo ukradel drž. zrebca na Zg. Otoku pri Radovljici. Zrebec je spet pri svojih, tat pa pri državnih jasliah v Radovljici. Konj je bil dovolj znan v vsej okolici.

d Tako je prav. Sodišče v Kruševcu v Srbiji je odredilo, da se odvedejo v preiskovalni zapor župan vaške občine Meševac, Milan Vukadinović, dalje občinski tajnik, bivši župan, oba občinska svetovalec in celo občinski sluga. Aretiranih je bilo vseh šest radi številnih zlorab v občinski upravi, ki jih je na podlagi aktov ugotovil komisar Glavne kontrole.

d Prosil ga je, naj mu ne zbeži. Sredi glavnega trga bosanskega mesta Bjeline je bil te dni vpiro č številnih meščanov in kmetov ubit vojaški begunec Milan Lukij iz vasi Pilice v Sremu. Bilo je takole: Po vsej poti od vojaškega tabora pa do železniške postaje so gledali ljudje čuden prizor. Majhen vojak je gnil pred seboj velikega vojaka v slabi in ponošeni uniformi. prvi vojak, droban in majcen, doma iz Južne Srbije, je pod težo puške in bajoneta neprestano prosil velikega in dobro razvitoga vojaka, naj gre mirno in naj mu ne zbeži. Drugi vojak pa je šel hitro, kolikor je le mogel, samo, da bi bil korak dalje od svojega čuvaja. Sredi trga je veliki vojak, hoteč izrabiti splošno zmedo na trgu, skočil in se pogнал v beg. Mali vojak je stekel za njim, na ves glas kričoč, naj se ustavi. Razdalja med beguncem in preganjalcem je bila vedno večja. Pregarjalec je sprožil med tekom v zrak, toda begunec to ni motilo. Nato je preganjalec pokleknil, pomeril in ustrelil za beguncem, ki se je takoj nato zgrudil. Strel ga je zadel skozi hrbtenico v srce. Ko je videl preganjalec, kaj je storil, je priskočil k mrtvecu in se pričel jokati. Ni se umaknil od mrtveca, dokler ga ni izmenjala straža in mu je bilo ukazano, naj se vrne v vojašnico.

d Hajduki so pometali policaje iz avtomobila. Hajduki imajo v Črni gori še vedno nekaj besede. Časopisje poroča o napadu, ki ga je izvršil nedavno hajduk Spiro Milačič. Dopoldne nekega dne je odšel avtobus iz Podgorice v Cetinje. V njem sta sedela dva cetinjska trgovca in še neki meščan. Komaj je avtobus prevozil slovit Vezirov most, so ga hajduki že ustavili. Razbojniki so zahtevali, naj da vsak potnik, kolikor sam hoče za nagega revežca. Brez vsakega nasilja so mu potniki dali vsak po 100 Din, šofer pa 20 Din, tako da so roparji dobili 320 Din. Tri kilometre odtod se nahaja državna bolnišnica. Potniki so se pri tej ustavili, ker je tam najbližji telefon. Ko so iz bolnišnice sporočili, da so jih napadli hajduki, je okrajni gla-

Priporoča se **PRVI SLOVENSKI ZAVOD**

Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17

ki je edini te vrste — Podružnice: v CELJU, Breg št. 33 — ZAGREB, Haezelova ulica 12 — SARAJEVO, Korošičeva ulica 15 in v SPLITU, Ulica XI. puka

Ljudska samopomoč v Mariboru sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevanje brezplačno pristopno izjavo.

var takoj poslal avtomobil z dvema detektivoma, ki naj bi preiskala vso stvar. Hajduki so počakali tudi ta avtomobil, ga ustavili pometali policaje ven, sedli sami v avto in ukazali šoferju, naj jih odpelje proti Kokotu. Blizu Kokota je moral šofer zopet ustaviti avto. Roparji so ukazali šoferju, naj izpusti ves bencin iz rezervarja, nato so pa plačali šoferju bencin in dnevni zaslužek, ter izginili neznan kam.

d Za svojo se odda 11 mesečna in dveletna deklica. Natančnejša pojasnila v zavodu za zaščito mater in dece, Lipičeva ulica, Ljubljana.

d Trimotorni Fordov monoplan, v celoti izdelan iz kovine, ki je preletel vso Evropo, je kupila Češko-Slovaška za državno zrakoplovstvo med Prago in Bukarešto. Polet je bil v vsakem oziru zelo uspešen in je vzbujal največje zanimanje povsod. S tem je definitivno dokazano, da imajo zrakoplovi kot potovalno sredstvo po tem čudovitem poletu, ki je bil z brezhibno točnostjo izveden, najboljšo bodočnost. Pred prodajo je vsak stroj napravil 200 do 250 letalnih ur ter je torej okoli 40.000 km prevozil brez vsakega defekta ali mehanične pomoči.

Pri lenivosti črev, boleznih na jetrih in žolču, odebelelosti, protinu, kataru v želodcu in črevih, oteklini notranjosti debelega črevesa, obolenju zadnjega črevesa odstranjanja naravna »Franz-Josef« grenčica naglo vsako zastajanje v organih spodnjega dela telesa in to brez bolečin. Dolgotrajne izkušnje v bolnicah dokazujejo, da raba »Franz-Josef« vode izborna urejuje delovanje črev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

NAZNANILA.

n Odsek za rejo kunccev Kmetijske družbe v Ljubljani vabi vse članstvo na I. zborovanje kuncerejev, ki se bo vršilo v nedeljo dne 24. novembra t. l. ob 10 dopoldne v prostorih Kmetijske družbe v Ljubljani.

n Predvor. Kat. prosvetno društvo v Predvoru bo priredilo v nedeljo 24. t. m. ob 8 popoldne narodno igro s petjem »Zaklad«. Vljudno vabimo.

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Razno. Predsednik čehoslovaške republike Massaryk je odlikoval papeškega državnega tajnika kardinala Gasparija z redom velikega križa belega leva na vratni verižici. Odlikovanje naj bi bilo znak Massarykove zahvale za nedavno sklenjeni sporazum med Čehoslovaško in sv. stolico. — Največja cerkev na svetu je še vedno sv. Petra v Rimu, kamor gre 54.000 ljudi.

Italija.

s Peroka italijan. prestolonaslednika z belgijsko princezino Marijo José se bo vršila 15. januarja 1930 v neki kapeli kraljevske palače v Rimu, seveda z velikimi slovesnostmi.

s Razno. V Gorici je preminula Ivana Mozetič, roj. Lasič, soproga upokojenega žel. uradnika. — V Postojni je umrl 76-letni Mihael Kovač iz Stare vasi. — »Nihče ne more biti obenem prijatelj Italije in prijatelj Jugoslavije,« piše fašistovski časopisje.

Belgija.

s »Naša princezinja tam ne bo varna.« Ljudstvo v Belgiji na splošno ni nič kaj zadovoljno, da se princezinja Marija José poroči z italijanskim prestolonaslednikom. »Naša princezinja tam ne bo varna,« govori belgijsko ljudstvo. V glavnem mestu so se vršile nedavno demonstracije pod geslom: »Italijanu naše princezine ne damo.« Marija José se pa za vse to nič ne zmeni; ona princa Humberta, po katerem se pretaka tudi jugoslovanska kri, idealno ljubi in hoče postati njegova žena, pa naj pride, kar hoče.

Nemčija.

s Spomladni polet »Zeppelina« na severni tečaj. Bodočo pomlad hočejo s »Zeppelinom« na severni tečaj in se v ta namen že vrše velike priprave. Na sever pojdejo tudi trije ameriški in devet nemških učencakov. »Zeppelin« bo polzkušal na večnem ledu tudi pristati, da bodo tako učenjaki

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.

imeli priliko se čim bolj seznaniti z dotičnimi pokrajinami. »Zeppelin« hoče vzeti s seboj živeža za 30 dni in 23 polarnih psov.

Holandija.

s Bivši nemški cesar bi hotel župana po svoji volji. Zadnji nemški cesar Viljem je našel po porazu v svetovni vojni zavetišče v mestu Doorn na Holandskem. Tam ima na razpolago lepo vilo in je z vsem preskrbljen. Zadnji čas pa se je nekaj vsemogočnemu Viljemu moral župan v Doornu nekaj zameriti, zakaj Viljem je posredoval pri holandski vladi v Haagu za župana po svoji volji. Holandska vlada pa se je Viljemovi želji odločno uprla in jasno povedala, da hoče imeti v Doornu župana, ki bo tudi Viljemu ostro gledal na prste.

Amerika.

s Razno. V Kansas City je preminul Jurij Veselič iz Adlešičev v Beli Krajini. — V Chicagu je umrl John Ahčen. Se je ponesrečil pri motornem kolesu. — V Clevelandu so pokopali Josipa Jeriča, večletnega lastnika trgovino z železnino. Pokojnik je bil doma iz vasi Zagrič, fara Primskovo na Dolenjskem. — V Jolietu je umrla Ada Zevnik, roj. Claier, prej ljudskošolska učiteljica. — V Peoriji je umrla od kapi zadeta Neža Kašič, roj. Mramor iz Nove vasi pri Rakeku. — V Waukeganu je preminul Andrej Čepin iz Horjula. V Ameriki je živel trideset let.

s Pred policijskim sodnikom Haubertom v Njujorku je te dni stala Poljakinja Lydia Brideyski z obtožbo, da jo je njen mož s čevljem hudo nabil ali pretepel. »Kaj naj z njim storim?« je vprašal sodnik tožiteljico. »Zaprte ga v ječo za mesec dni,« mu je odgovorila žena. Sodnik je to kazen potrdil.

Drobne novice.

Za izpraznitev Porenja se je izjavil predsednik francoske zbornice Bousson.

Mnogo žrtev je zahtevalo neurje, ki je besnelo minuli teden med Anglijo in Francijo.

Za en milijon dinarjev je bila te dni prodana v nemškem Leibzigu stara Rembrandtova slika »Trije križci«.

10 žensk je bilo izvoljenih pri zadnjih volitvah v češkoslovaški parlament.

Novi francoski ministrski predsednik Tardieu hoče kmalu obiskati italijanskega kralja in Mussolinija.

4040 občinskih odbornikov imajo sedaj social demokratje v Avstriji, druge stranke pa 17.647.

Okrog 30.000 kmetov iz okolice romunskega Bukarešta je došlo k proslavi prve obletnice sedanje Maniujeve vlade.

Rešite se revmatičnih bolečin!

Ako želite, da bodo izginile bolečine v mišicah in sklepkih, tedaj vzemite takoj Sloan-ov Liniment (mast). Zadostuje že, da se le malo namaže. Mast gre takoj v kožo, hladi pri vnetju, odstranjuje kožni srbež, ključenje in bolečine.

Na tisoče ljudi je na ta način odpravilo svojo revmo. Rabite Sloan-ovo mast proti revmatizmu, išijas, bolečinam v križu, proti boleznim v bokih, bolečinam distorzije in kontuzije ter proti vsem boleznim mišic.

Generalno zastopstvo

Mišković & Comp.
Beograd, Sarajevska 70

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah

Sloan-ov Liniment
odstranjuje bolečine!

PODOMOVINI

Prosvetno delo.

(Novo mesto.)

Okrajna kmetiška zveza je pričela z gospodarskimi predavanji. Kot predavatelje je naprosila najboljše strokovnjake kmetijske stroke z grmaka kmetijske šole in druge. Preteklo nedeljo je predaval v Stopičah strok. učitelj g. Flego, 24. t. m. pa predaval v St. Petru g. ing. Absec, na Mirni g. ing. Kotlovesek ter v Vavti vasi g. Flego — povzroč po jutranjem cerkvenem opravilu. V nedeljo 1. decembra jutraj bo predaval g. Flego v Smihelu pri Novem mestu o vinarstvu in kletarstvu, v Prečni pa g. ing. Absec o govedu in prašičereh. Kmetovalci se vabijo, da se radi in v obilnem številu udeležujejo tej predavanji. Naslednja predavanja objavi »Domoljub« pravčasno. — Stavbna zadruha Prosvetni dom v Novem mestu je pričela s pripravi na zidavo društvenega doma. Svet je že kupljen, treba je pa sedaj, da tudi novomeška okolica zavija rokave in ponaga, saj je namenjen novi dom tudi okolici. Brez žrtev ne bo šlo, brez krepkega sodelovanja tudi ne. Zidava doma mora biti srčna zadeva vseh, zato vsi na pomoč in na delo! — Najprimernejše darilo za Miklavža je gotovo hranilnik. Otroci se navajajo potom hranilnika na varčevanje. Pri ljudski posojilnici v Novem mestu je še nekaj komadov na razpolago, zato, tovarši, sežite po njih!

Kako je z našim gospodarstvom.

(Laški okraj.)

Izredno dobro letino, kakršne že ni bilo od 1. 1923 lahko beležimo vsi kmetje laškega okraja razen tistih vasi in krajev, kjer je pobila toča. Zelo je obrodilo sadje, posebno jabolka in češnje, celo trta, ki v našem okraju bolj slabo uspeva, je letos boljše obrodila. Kar pa je za naše kmetijstvo posebno ugodno, je to, da so bile cene živine in

Občinsko volilno pravico so dobile ženske v Grčiji.

Na Montblanku je srečno pristal z aeroplanom francoski častnik Marinier.

550.000 Slovanov je na Madjarskem, od teh 380.000 Čehoslovakov.

Trockega tudi Danska noče sprejeti.

125.000 je bilo koncem oktobra brezposelnih v Avstriji. 3000 več kot istočasno lansko leto.

Nad tisoč milijard dinarjev je povzročil zgube zadnji ameriški borzni krah.

Velike množine pšenice bo uvozila Portugalska, ki je imela letos slabo letino.

Za župana v ameriškem Newjorku je izvoljen odlični katoličan Walker.

Več županskih mest so izgubili socialni demokrati pri nedavno se vršilih občinskih volitvah na Nižjem Avstrijskem.

Italijansko časopisje besno napada Romunijo, kar je dokaz, da je Romunija na pravi poti.

V vprašanju podpornic je zavladalo zopet napeto razmerje med Italijo in Francijo.

Poganja med Bolgarijo in Jugoslavijo so se zopet pričela; to pot v Sofiji.

Avstrijsko časopisje natančno poroča o atentatu na Mussolinija, kar italijanska vlada zanika.

Mlekarstvo in živinoreja

sta temelja modernega kmetijstva! — Oprema mlekarških zadrug po specialnem tehničnem biroju

ALFA d. d. — Separatorji in mlekarški stroji ZAGREB — Zvonimirova 2

lesa višje kot pa prejšnja leta. Živina in les tvorita v našem okraju važno izvozno panogo našega kmetijstva. Nova carinska tarifa za Avstrijo nam ni toliko škodovala, ker se mnogo živine in lesa izvažajo sedaj v Italijo. Vendar pa so bili nekateri kraji v laškem okraju letos zelo hudo oškodovani po toči. Tako na primer dne 9. junija Razbor, dne 2. avgusta Smohor nad Laškimi, dne 19. avgusta Trnje v občini Dol. Pa tudi tem se je skušalo olajšati bedo s podporami. Tako je prejela občina Loka nekaj pšenice od občinskega odbora. Okrajna blagajna pa je na obnem zboru letos določila za podporo po toči oškodovanim kmetovalcem znesek 50.000 Din, ki so se že razdelile med najbolj oškodovane. Občinski odbor in okrajna blagajna sta letošnje leto zelo podprla kmetijstvo v laškem okraju. Bivši občinski zastop je od 1. jan. 1929 pa do likvidacije dne 24. julija izdal okroglo 195.000 dinarjev za kmetijske namene in to predvsem za cepljenje svinj kakor tudi odškodnino za poginulo živino. Okrajna blagajna, ki posluje kot naslednica okr. zastopa od 24. julija, je vstavila v proračun za kmetijstvo znesek 292.000 Din. Od te vsote odpade kakor že zgoraj omenjeno 50.000 za oškodovance po toči. Znesek 80.000 Din je določen za melioracije in vodovode. Okrajna blagajna pa je storila važne sklepe tudi na socialnem polju, tako n. pr. nameravajo ustanoviti okrajne ubožnice, kar je ena najbolj perečih zadev našega okraja. Zeleti je samo, da institucija okr. blagajn ostane neokrnjena še dalje.

Veseli pojavi.

(Cerkije ob Krki)

Kadar začno ljudje kazati zanimanje za izobrazbo, je to veselo znamenje za boljšo bodočnost. Prav posebno to velja za kmečke ljudi, ki se navadno težko odtrgajo od motike, pluga in krampa ter pričujejo za knjigo. To smo opazovali zadnjih par let tudi pri nas! Pred tremi leti smo pričeli

Dr. Mauricij Matjašič

je pričel ordinirati v Kamniku, Štetna 15 (blizu g. trgovca Stergarja). Ordinira od 9 do 12.

a kmetijsko nadaljevalno šolo. Težko je bilo tedaj! Toda oni fantje in možje, ki so vztrajali v tej šoli dve leti, so danes najboljši propagatorji za izobrazbo kmetov. Letos so se trije od tu udeležili velike kmetijske razstave v Monakovem na Bavarskem. Zadovoljni so prišli nazaj in povedali, da naša zemlja in razmere niso slabše od onih tamkaj, a manjka nam le strokovne izobrazbe. Prve dni meseca septembra se je napotilo od tu 44 mladih gospodarjev po nekaterih krajih ljubljanske oblasti. Namen je bil: učiti se. Nobenemu ni žal, da je šel, saj se res človek po svetu vedno kaj nauči! Prav sedaj se vrši (letos v Krški vasi) že peti gospodinjinski tečaj v naši župniji. Dekletom taka stvar pride prav! V teku petih let pet gospodinjinskih tečajev v eni župniji, je tudi vesel pojav. — Pričeli bomo kmalu s kmetijskim tečajem, kot je ukazalo ministrstvo za kmetijstvo. Že je priglašeno 70 mladih gospodarjev, ki bodo hodili vsak teden dva dopoldneva v šolo, a še se ponujajo novi. — Z decembrom začnemo tudi s kmetijsko nadaljevalno šolo za fante in nič ni treba veliko agitirati, saj so fante pridno prijavljali. Med ljudi je začelo spoznanje, da tudi kmet potrebuje izobrazbe in to je vesel pojav! Res je: ne zabavljanje, ne godrnjanje, ne pretepavanje združeno s pijančevanjem, to nas ne bo rešilo, ampak resen trud za čim večjo izobrazbo nam bo prinesel boljših časov! Izobrazba sreča in duha je bogastvo!!

Zahvala.

(Iz Pokleka.)

Gospod urednik! Prosim Vas, dovolite še meni kotiček v »Domoljub«. Mislim sem, da se bo kakrat bolj spretno roka ganila in ker ni nič, se pa jaz zahvaljujem v imenu vseh svojih sosedov bivšemu občinskemu odboru ljubljanskemu. Posebno pa še našemu župniku g. J. Tratniku iz Rajhenburga kot občinskemu poslancu, ker nam je

Pa da vi še niste brali? Namreč Karl Mayjevih spisov. Izšli so 3 zvezki po Din 13.— v Ciri-lovi tiskarni Maribor. Čitajte!

ta koren izruval. Dalje g. dr. R. Jesenku iz Sevnice in g. dr. Grloviču iz Brežic, ker sta nam šla v vseh zadevah lepo na roko, da so se nam naredile gnojnice jame že v lanskem letu in po razdejanju hude minule zime letos zopet popravile, ker sami bi do te prekornostne naprave težko prišli vsaj nekateri. — Kaj več novega Vam bom povedal ako pridejo te črtice srečno mimo urednikovega koščka. K sklepu želim še tebi »Domoljub« mnogo novih naročnikov za Novo leto. Seveda tudi plačnikov. — I. HREŠ, Poklek.

Smrt žene.

(Boh. Bistrica.)

Pokopali smo 12. nov. Mencinger Frančiška iz Bistrice pos. ženo in babico. V tej službi je bila 44 let; 9 let v Zastop pri Bledu v Bohinju je pa 35 let nosila na svet mlade Bohinje in Bohinje. Bila je skrbna in vzorna mati devetih otrok. Težko bolezen, ki jo je 9 tednov trdno privezala na posteljo, je prenašala potrpežljivo. Vdana v voljo božjo. Ljudje so jo ljubili: mrliški oder in grob so kar zasuli z rožami. Bodi ji časten spomin, njena duša naj pa pri Bogu uživa zasluženo plačilo.

Naši na tujem.

(L'Hopital-Moselle)

Slovensko podporno društvo Edinost je imelo 20. oktobra veselico in vinsko trgatv v dvorani Goettman. Prireditve se je udeležilo mnogo ljudstva. Dobiček bo za podporo bolnikom in pohabljenim. 1. decembra bodo ob priliki jugoslovenskega državnega praznika vsa slovenska društva napravila proslavo v Merlebachu.

Cleveland.

Po preteku petih let moje odsotnosti iz domovine sem se namenil zopet enkrat oglasiti v vašem cenjenem listu.

Kakor večina izseljencev sem se tudi jaz podal v širni svet z namenom, da si po možnosti izboljšam svojo bodočnost. V tem upanju sem se podal v Francijo, kamor je v tistem času šlo večje število Slovencev. Naselili smo se v mestu Lenes, kjer je največja premogokopna industrija Francije. Letno se proda okrog 5 milijonov ton premoga. Tu smo takoj dobili delo. Delalo se je s polno paro šest dni na teden. Plače so bile različne po kvalifikaciji delavca od 24 do 50 frankov, življenje tudi ni bilo predrago, tako da smo živeli primeroma dobro. A gledali smo za boljšim zaslužkom. Dolgo časa smo izgubali, kam bi se okrenili. Končno smo se odločili za srednjo Ameriko, republiko Cuba. Vendar smo se poprej informirali pri konzulatu v Parizu. Dobili smo povoljne informacije od kubanskega poslanika, kateremu smo kot uradni osebi verjeli. Tako smo se meseca februarja 1925 ukrcali na parnik in smo se vozili 18 dni po morju. Občutili smo veliko razliko v podnebnju. V Franciji je bila zima, a ko smo 19 dni pozneje stopili na kubansko ozemlje, je vladala silna vročina od katere je bilo vse požgano. Potem pa je vročina stalno še naraščala, tako da smo vsi zboleli. A ko smo par dni pozneje začeli gledati za delom, smo doživeli strašno razočaranje. Nikjer ni bilo nobenega dela dobri. Če smo pa bili tako srečni, da smo ga dobili, smo delali po devet ur za polgred dolar in še to le za par tednov in zopet smo bili na cesti. Tako smo preživeli žalostne čase, večkrat lačni kot siti. In tako je šlo naprej 18 mesecev. Spomladi leta 1926. se mi je pa posrečilo preseliti se v Kanado. Na dan 1. aprila se nam je ukrcalo v glavnem mestu Havana 200 ljudi vsakovrstne narodnosti in smo 3. maja že zagledali kip svobode v Newyorku. Stali smo dva dni v Newyorku, seveda dobro zastraženi, da nismo nikamor mogli. Drugi dan smo bili na priselniškem uradu na pregledu. Potem pa pod strogim nadzorom policije na postajo. Ob 6 zoečer smo se odpeljali po državni New York proti Kanadi. Vozili smo se celo noč, zjutraj smo pa prišli v Montreal. To je največje mesto Kanade. Ko smo bili gotovi, so nas naložili na posebni vlak, nato pa tri dni in tri noči do Vinipega. Po vsem dolgem potovanju ni vi-

veti drugega ko same planjave z ogromnimi jeziki. Od Vinipega naprej je 50 ur vožnje samo polje. Tukaj seje največ pšenice. So pa ogromne kmetije. Nekateri posejejo po več tisoč bušlov (mernikov) pšenice. Sejati začne v sredini maja, a žetev se začne okoli 15. avgusta. Vsako leto importirajo na tisoče poljskih delavcev iz Evrope, pa nobeden ne ostane na kmetijah. Vzrok je naporno delo in slabe plače. Dela se na kmetih jutraj od 4 in zvečer do 10. Torej polnih 18 ur, a plačajo po 25 do 30 dolarjev. Zato pa ljudje gledajo za drugim za-
sluzkom, pa se tudi težko kaj dobrega dobi. V rudnikih je še najbolje. Dela se osem ur in se zasluži 4.25 dolarje. Po teh rudnikih je jako težko in nevarno delo. Jaz sem prepotoval vsega skupaj do 1800 km, ko sem hodil za delom po raznih krajih širom Kanade. Po dveipolnem bivanju pa sem končno prišel v Združene države v mesto Cleveland-Ohio. To je veliko industrijska mesto, kjer so v gotovih delih mesta same tovarne. Slovencev je tukaj čez 50 tisoč. Nekateri imajo lepe trgovine in razne delavnice. Tudi na društvenem polju je zelo živahno. Imamo več lepih društvenih domov in razna podporni društva in ima vsakdo lepo priliko, da se zavaruje za slučaj bolezni in smrti. Kar se tiče delavskih razmer, se letos še precej dobro dela. Posebno avtomobilske tovarne delajo čez leto precej dobro. Končno pošiljam vsem rojakom in čitateljem Domoljuba presrečne pozdrave. John Svetlin.

Radio.

Vsaki delavnik: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio orkestra. 22 Časovna napoved in poročila.

Cetrtek, 21. nov.: 18.30 Nekaj zanimivosti o Angliji in Angležih. 19 Sbrohrvaščina. 19.30 Surovski prekop. 20 Koncert godbe Dravske divizije. 22.15 Koncert radio orkestra. 23 Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 22. nov.: 18.30 Morzejevi znaki. 19 Delavska ura. 19.30 Italijanska. 20 Glasbeno predavanje. 20.30 Zdravice poje g. Bradsteter. 21 Klasična glasba, izvaja radio orkester. 22 Napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 23. nov.: 18.30 Esperanto. 19 Vzgojslovo predavanje: Rodbinski večer. 19.30 Nemščina. 20 Varietetni večer. 22 Koncert radio orkestra. 23 Napoved programa za naslednji dan.

Nedelja, 24. nov.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10 Versko predavanje. 10.20 Kulturno-gospodarsko predavanje. 11 Koncert radio orkestra. 15 O mlekarstvu, predavanje. 15.30 »Napoleonov samovar«, veseliga. 16 Lahka glasba. 16.30 Humorično igrivo. 17 Koncert radio orkestra. 20 Prenos iz Zagreba. 22 Časovna napoved in poročila, lahka glasba. 23 Napoved progr. za naslednji dan.

Ponedeljek, 25. nov.: 18.30 Francoščina. 19 Higijensko predavanje. 19.30 Angleščina. 20 Humorično igrivo in narodne pesmi s spremljevanjem orkestru; koncert radio orkestra. 23 Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 26. nov.: 18.30 Lutkovo gledališče. 19 Predavanje o fotoamaterstvu. 19.30 Rusščina. 20 Klavirski večer ge. Ostero-Valjalove. 21 Koncert radio orkestra. 23 Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 27. nov.: 18.30 Pravljice. 19 Slike iz mraveljkega življenja. 19.30 Francoščina. 20 Glasbeno predavanje; večer radio orkestra. 22 Napoved programa za naslednji dan.

Likovič Joža:

Alkohol.

Krčmar se ni več zmenil za pijano siroto. Razstavil je čašice, debela steklovina je bila umazana in naškrebšana. Skrbno je natakal žgano pijačo, skupušno meril in štel zelenkaste kapljice, da ja ne bi kanile preko roba.

»Kisle vode jim daj...« je tolkel Andrej po mizi in izvajajoče mahal z bičem.

»Tebi pa zelence, da se boš streznil!« se je obegnul starikav fant ob mešetarja. Kmetje so se zakrohotali in tolkli po kolenih. Bili so jezni nanj, ker je kupoval od

njih živino za slepo ceno, kadar so bili v zadregi radi rastočih dolgov in krčmarjevih groženj, da jim proda bajte radi neplačane pijače. Krčmar se je široko smejal in skrivaj privoščil mešetarja, da se mu kmetje rogajo; ta pa je dvignil bič in grozeče govoril:

»Koliko pa vas je, gmajnarji beraški! Po trebuhu se plazite in grenko travo grizete. Od krčmarjeve milosti živite, za kaučik zelenega žganja mu prodajate svoje žulje in otroke. V pratiki vas ima zapisane bajtarje in hlapce, grešnike in nedolžne. Vaše hiše so že določene, kdaj padejo v njegove roke, vaše njive so že zaznamovane v njegovih papirjih. Kolikor požirkov napravite, toliko črnih pik dobite, ki bodo požrle vas in vaše domove. Ha-ha! Jaz sem pa gospod, v malhi imam nekaj, a tudi v glavi se mi posveti, kadar sem v sili. Vi ste pa mevže. Kadar ste žalostni, pijete, kadar ste trezni, kolnete zemljo in svoje otroke, kadar pa tolče birič na vaše bajte, tedaj pa jokate in se skrivate kakor plašni otroci pred cigani...«

»Tiho Andrej!« se je vznemiril krčmar in požugal mešetarja, ki je pal v dve gubi in umolknil.

Kmetje so se zganili, nekdo je zašepetal:

»Vrana vrani oči ne izkljuje! Andreje in Numrek že vesta.«

Za mizo se je zdrnil kmet iz Šumnika in zajokal:

»Ne po žandarje! Gospodje, ne zvežite me, saj bom priden. Ne bom več pretepaj žene, ne bom več pil.«

Dotipal je kozarček žganja in ga pri-

56

RAZNO

Dve razvadi na Bolgarskem. V Bolgariji je bila izdana pred kratkim zakonska prepoved, da ne smejo nositi mrličev na pokopališča v odprtih, ampak zaprtih krstah. Do pred kratkim so nosili v bolgarskem glavnem mestu v Sofiji po najbolj obljubljenih ulicah mrličev v čisto odprtih krstah izpred hiše žalosti ali cerkve na mirnodvor in to brez izjeme, da je bil umrl: otrok, odrasli, minister, general ali bea-
rač. Bolgarska pokopališča so daleč ven iz mest. Pri vetru in dežju, snegu ali pri oblakih prahu v poletnih mesecih so se pomikali pogrebi po cele ure po mestnih ulicah. Spreved z odprto krsto je postal na vseh važnejših mestih, kjer so se opravljale dolge molitve in mučno je cingljat tramvaj, drčali vozovi, avtomobili itd. Ta razvada je sedaj prepovedana. — Po zakonu dovoljeno je še vedno možu, da lahka z batnami kaz-

Cirkuški otrok

Veselo in ponosno se je ozrla vanj Lili.

»O, prečastiti,« mu je odgovoril močni stotnikov glas. »Ne smete nas več svariti, odkar ste se ondan sami tako žurili, da bi se poklonili lepotic.«

»Kako to?« je rekel kaplan nekoliko osuplo.

»No, no,« se je smejal stotnik; »spomnite se! Nič več časa za nas, takojšnje odpotovanje — in nato pošljete posetnico najlepši med lepimi! Le čakajte! Niti niste slutili ono jutro, da sem stal tik poleg vas, ne da bi me bili opazili, ko ste poizvedovali v hotelu. Upam pa, da v svoji duhovniški vnemi lepi dami niste napravili prehude pridige. Karstenov cirkus bi ne bil nič brez krasne Nore.«

»Ah! Vi menite moj obisk pri gospodični Nori Karstenovi,« je rekel kaplan, ki ga je silno neprijetno iznenadila ne ravno nežna šala. »Da, obiskal sem jo. Poznam jo že od njene otroške dobe,« je mirno dostavil.

Kurt se je zdrnil, trak v Lilinih laseh je zopet prosto plapolal. Drugače je ostal na videz ravnodušen, prav tako naslonjen kakor poprej.

Grofica pa, ki se je bila vsedla daleč od skupine, je prisluškovala dvignila glavo; videti je bilo, da ni mogla verjeti, je li prav čula ali ne.

»Da,« je neslutema nadaljeval stotnik, »mora se priznati, da lepšega kot je to dekle na konju, ni. Res, Degenthal, takega jahanja ne vidiš zlepa. Ali je na svojih potovanjih niste nikjer srečali? Saj nastopa Karstenov cirkus že skoraj povsod.«

»Ne,« je rekel Degenthal kratko in trdo,

»Potem pojte vendar v prestolico. Se izplača. Zdaj lepota vzbuja velikansko zanimanje. Celo prečastiti gospod tukaj je bil ves navdušen.«

»Pač ne toliko navdušen, kolikor poleg globokega sočutja,« je dejal kaplan. »Težka usoda jo je prisilila, da je nastopila to pot. Vzgojena je bila za vse kaj drugega.«

»Kurt,« je zdaj rezko prekinila pogovor grofica, »hladno že postaja; ti gotovo ne smeš biti več zunaj. Ali ne bi šel rajši noter?«

Mladi mož ni ničesar odgovoril, pa tudi pozivu se ni odzval. Morda je bilo priznanje, ki ga je dal opominu na previdnost, da se je pokrnil s svojim slamnikom in ga pomaknil nizko na čelo, tako da mu je zakrival obraz.

Stotnik pa se ni dal motiti v svojih mislih. »Zakaj težka usoda?« je nadaljeval, obrnjen h kaplanu. »Saj je vendar hči svojega očeta... torej nič naravnostnega! Je pa baje zelo dostojna in zelo nedostopna, to sem tudi slišal.«

»Pravijo, da je zaročena z lepim Landolfom, prvim poslovodjo njenega očeta,« je rekel eden drugih gospodov.

»In temu na ljubo je nastopila ta javni poklic,« je rekel tretji. »Preje, tako pravijo, ni nastopala.«

»Jaz mislim, da so vse to samo govorice,« je pripomnil kaplan.

»Pa gotovo, govorilo se je o neki ljubezenski zgodbi,« je zatrjeval stotnik. »Le ne spominjam se jasno, v kaki zvezi je to bilo.«

»Dokaj se govori, zlasti o takih stvareh, a čestokrat brez vsake resnične podlage. V tem slučaju to celo odločno lahko trdim. Jaz sem, kot rečeno, zelo obžaloval, da je napravila Nora ta korak; vendar pridejo včasih razmere, ki jih je težko premagati in jaz ii ne morem odrekati svojega spoštovanja.«

stisnil k razpaljenim ustnicam. V polsnu se je dvignil izza polite mize, stegnil tresočo roko in sanjaril:

»Micanka! Ne kriči nad menoj... Joj! Lase mi bo populila, grda žena...«

»Matevž, le spanččaj, vsaj si pri prijateljih!« je posadil krčmar blodečega pijanca za mizo in mu izvil iz krčevitih rok prazen kozareček. Mešetar v kotu je izzivalo mežiknil in se zopet oglašil:

»Ga ubogate, krilatec nedolžni? Kožo si pustite potegniti s hrbtov, samo da vam pomoli kozareček žganja.«

»Molči, Andrej! Pometi pred svojim pragom, oderuh neusmiljeni.«

Dva kmeta sta planila proti mešetarju in mahnila po njegovi glavi. Nekdo mu je izvil bič, ga prelomil in vrgel v sredo pivske izbe. Andrej je stisnil bisago in obupno pogledal krčmarja, ki je urno pobiral kozarce ter pogovarjal razkačene pivce. Mize so grozeče škripale, stoli so se lomili v raščem metežu...

»Boš nas še goljufal, privandranec črni!« so kričali razdraženi pivci in suvali mešetarja v koščeni bok. Ta se je odmikal v kot za vrati in hitel prestrzati naperjene udarce. Pesti so bliskovito križarile pa zadimljenem zraku, klopi so se tresle, sajasta luč je migotala, nerodna večja se je priklatila in se zaganjala v cilindar... Precep se je začel!

»Kravo in mene je odr!« je vikal suhljav kmetič in mahal z golimi rokami.

»Kdor se me dotakne, bo mrtev!« je grozil prepadeni mešetar in potegnil dolg nož izza pasa.

Najbližji pretepači so odskočili, obrazi

so se povesili in pobledeli. Srčnejši so pritiskali prednje naprej, krog se je ožil, okovane pete so se zajedale v mehki pol.

»Kaj se ga bojite. skupuha gladovnega?« je grmel širokopleč fant in dvignil stol.

»Fantje mir, samo mir!« je ječal krčmar Numrek in vil debele roke. Otepal je po pivcih z zamaščenim predpasnikom, razrival svitek okoli mešetarja in žugal kmetom, da bode poslal po žandarje... Tedaj pa je nekdo pograbil trebušato steklenico in jo nameril... z-z-zink... steklovina je grozeče blisknila in se razletela na nasprotni steni; črepinje so padale na razgrete glave pretepačev. Zagata je postajala za mešetarja vedno usodnejša, neprijeten občutek ga je zmrazil. Stisnil je ustnice in sunil z nožem proti najbližjemu. Tanka, rdeča progla je sinila na delu nesrečnega, kri se je polila, oko je izkelo. Ranjeni je omahnil v naročje pijanih gostov, ki so se začeli puliti za nezvestnega. Mešetar je pa izrazil zmedo ter planil v mrko jesensko noč... Razburjenost se je polastila navzočih. Krčmar je letal od okna do okna, razgrinjal preozke zastore in javkal:

»Grdobe! Za dobroto me bodele spravili na beraško polico. Žandarji pridejo, hišo bodo protaknili, na sodnijo bom moral iti... Stroški, grozni stroški...«

Pobiral je kozarce, se spotal ob prevrnjenih stolicah in naganjal pivce domov. Ti so se začeli strahoma razhajati. Pozabili so na mešetarja in pijačo, dogodek in krčmarjeve groznje so jih napravile otročje zbegane. Nekateri so odšli po ženo ranjenega kmeta, ki je tarnal na klopi za pečjo,

drugi so predlagali, da naj gre kdo s ko- njem po zdravnika...

Pod oknom se je medtem skrival Rogin, peklenski kralj alkohola. Za njegovim hrbtom sta ždela dva hudobca, zelene oči so se strahotno bliskale v gosti temi.

»Nič več krvi ne bo nocoj?« se je čudil Rogin in strigel s kosmatimi ušesi. Zvedavo je poškilil v pivsko izbo, ki je bila že prazna. Za pečjo je še vedno ležal ranjeni kmet, drobna žena se je sklanjala nad njim in mu prevezovala oko. Za mizo pa je gro- madil krčmar Numrek številke in dolgove, ki so jih napravili nocoj bajtarji in hlapei.

»Nocoj ne bonjo ničesar vlovili,« je obupa- pal proti polnoči Rogin in se odpravil v pe- kel. Za njim sta tekla oba pomagača s praz- nimi malhami...

Pred nebeškimi durmi pa si je obrisal angel varuh grenko solzo ter odšel pred prestol Usmiljenega po tolažbo in milost

Malo pokramljajmo.

Samo toliko se je mož izdal, da je kmet. Podpisal se ni. Čeprav to ni hvale in časti vredno, da se mož plaho skriva za grmom, je pa vendar v njegovih vrticah toliko blage volje, ki hoče svetu pomagati na noge, da bomo vseeno ne samo z njim, ampak z vami vsemi malo pokramljali v njegovih nazorih.

1. Poglavlje o varčevanju.

»Domoljube« nas opominja — tako pravi pismo —, da bodimo varčni, da varčujemo. Vse to ima prav. Toda dotični pisec je pozabil povedati, da se silno veliko de-

»Toda Kurt,« je trpko in nestrpno rekla zdaj grofica, »neodpušljivo je zate, da še ostajaš zunaj. Jesenska megla pada... kako hočeš ozdraviti, če si tako nepreviden?«

»Jaz ne vidim nobene potrebe,« je odgovoril mladi mož in vstal. Vendar se ni oddaljil več ko do salonskih vrat in se tam naslonil nanje. Videti je bilo, kakor da se ne more odtegniti pogovorom.

»Noro Karstenovo sem jaz zelo dobro poznala,« je rekla Lili; »in še več kot to, imela sem jo jako rada. Bili sva skupaj v istem vzgojevališču v Bruslju. Nisem hotela verjeti, ko sem čula, da je nastopila. A gospod kaplan ima gotovo prav v tem, ko pravi, da jo je moral le kak zelo resen razlog pripraviti do tega. Uboga Nora.« Tedaj pa je njen pogled zadel grofico, ki je čedalje mučnejše in nemirnejše zrla v svojega sina. Lili je menila, da jo razume. »Mislim, da napravimo najbolje, če sejo tu prekinemo,« je rekla, »da prisilimo porednega bratranca k pameti. Pridi Kurt; v salonu je zdaj prijetnejše.«

Sledeč migljaju mlade gospodinje so se vsi napotili v hišo; a prijetneje tam ni bilo. Prejšnja veselost je izginila in zdelo se je, kakor da se je vleglo nekaj težkega na vso družbo. Najbrž so pripomogli k temu grofičini pogledi. Razburjeno in boječe jih je upirala v sina, ki je seveda tudi nenavadno pobledel in hipoma obmolnil; kakor preutrujen se je naslonil na stol. Gostje so se pripravili k odhodu, da bi ne motili miru okrevajočemu bolniku.

»Toda prosim vas, gospod kaplan,« je srdito rekla grofica, ko so odšli gostje in sta bila sama, »kako ste mogli biti tako neprevidni, da ste na ta način začeli ta pogovor in vzbudili te spomine v mojem sinu.«

»Mislim, da ti spomini še niso nikdar zaspali v

njem in da so prej ko slej vzrok njegove bolezni,« je resno rekel kaplan.

»Ali Pojditelje je vzkliknila grofica, »njegove bolezni je bilo krivo samo podnebje. Zdaj ga je treba samo čuvati pred vsakim zblizanjem s preteklostjo in radi tega mi je bila doslej njegova odsotnost po volji.

»Gospa grofica, mi ljudje premoremo z vso svojo skrbjo neskončno malo. Grof Kurt in gospodična Nora sta bila že spet skupaj.«

»Za božjo voljo!« je vzkliknila grofica, »kako je bilo to mogoče?«

»Sestala sta se slučajno na vlaku, ko je grof po- toval semkaj in to svidenje ga je tako pretreslo, da je znova obolel. Vidite, kako malo so zaspali v njem ti spomini, če so mogli imeti še toliko učinka.«

»Moj Bog, moj Bog!« je zopet vzkliknila grofica, »in to ravno zdaj, ko sem imela že toliko upanja, ko so se tako dobro skladali vsi moji načrti, da ga zve- žem z njegovo sestrično!«

»Gospa grofica, raje nikar ne delajte takih na- črtov, ki bi ga samo odbijali. Prepustite nebu, naj ukrene ono tako kot bo najbolje za vse. Gospodične Nore se vam ni treba več bati, že davno se je bila od- rekla vsem pravicam do njega.«

»Ko bi vsaj ne bili gospodom ugovarjali! Bilo je čisto prav, da je Kurt slišal, kako govore o njej.«

»Bila pa je neresnica in ta ni nikoli dobra,« je od- ločno, a prijazno rekel kaplan, »zakaj grofičina raz- draženost ga je bolj bolela kakor pa jezila, ker je razumel njeno skrb. Moral sem povedati resnico, kajti znano mi je, kako žalostno se je preokrenila ta stvar.«

»Ali pa vam je bila sila, s svojim obiskom zo- pet otvoriti zvezo s to družino?«

nuje svojo nepokorno zakonsko ženo. Vsak bolgarski zakonski mož ima še danes pravico, da lahko vpliva na vzgojo žene z udarci. Seveda bi ne smel tega prava batinanja zlorabiti. Vsak Bolgar si pa tolažbi to nečloveško postav po svojo!

Logično. Pijanček v gostilni: »Ali naj spijem še enega? Zelodec mi pravi, da, glava pa ne! Glava je običajno bolj pa- metna kot zelodec, v sled tega tudi popustljiva. Pa spijmo torej še enega.«

Stari Rimljani so pla- čali samo en davek, to je bil davek na zapuščino. Znašal je 5 odstotkov, to- da samo od zapuščin, ki so bile vredne več kot 250.000 naših dinarjev.

Sloni z lučkami. V ve- likem indijskem mestu Bombay ni nič čudnega, če ugledaš na ulici orja- škoga slona, kako dobro- dušno mahadra in vleče za seboj naložen voz. Za cestne policijske predpi- se se tak debelokočec kajpada ne zmeni velik. Zato se je pa tudi pripri- tilo, da je on dan zvečer neki motociklist zadel v to orjaško vprežno ži- vi- no. Motor se je razbil, slon pa še kihnil ni. Da bi se sliče nesreče ne pripetile več, je bombar-

arja zapravi dandanes tudi še na druge načine. Veliko več kot se zapije po nepotrebnem, se dandanes po nepotrebnem zida in izda za drago in elegantno hišno orodje in za velike in drage spomenike po umrlih in za pogrebne stvari sploh, kar vse zira iz napuha in nečimernosti.

Naj nam dobri mož odpusti, če mu bo no kar naravnost povedali, da je zadnja rditelj njegova o napuhu in o nečimernosti kar naravnost pretrda in pretirana. Kar veseli smo, da ne vemo za njegovo ime; bo imel vsaj mir pred tistimi, ki jih je sicer nepremišljeno, pa vendar malo preveč usekal.

Vsakdo mora priznati, da je poglavitni vir zapravljanja nezmernost in razuzdanost. Pri nezmernosti ne mislimo samo na pijačo, ampak imamo tudi pred očmi nezmernost v obleki, nezmernost v plesnih veseljih in še mnogo drugih vrst nezmernosti. Za nezmernostjo se pa redno družijo razuzdanost, ki navadno tudi ni prav poceni. V Ljubljanskem župnem listu »Vera in življenje« beremo, da je pisec dotičnega članka našel med stodinarskimi bankovci enega, ki je imel na robu napisano: »Zate sem dala svojo nedolžnost 10. maja 1929.« Koliko takih bankovcev pa kroži po svetu »mutastih«, brez napisal! In to, da bo mož pomirjen, zlasti po mestih in predmestjih.

Vzemimo pa zdaj naše delavce, ki si zidajo nove domove, naše kmete, ki prezidavajo ali nanovo zidajo svoje hiše. Ali res vsi ti zidajo le iz napuha in nečimernosti? Ali je oče vseh stavb, kar jih je sezidala Ljubljana, res sam napuh, sama nečimernost? Kdor to trdi, zraven pa ve, kakšni

Naznanilo!

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvorila

fotografski ateljeje

in bom vsakomur vsak čas in ob vsakem vremenu točno in solidno postregla

Za cenj. obisk se priporoča — fotoatelje pri FINANCARJU - ANICA ČAMPA - Domžale

siromaki so tisti, ki morajo bivati v najetih stanovanjih, zlasti tisti, ki pripadajo delavskemu stanu ali pa v vrste tako zvanega nižjega uradništva, mora priznati, da ti ljudje zidajo svoje hišice iz same žive potrebe.

Potem pa še eno vprašanje. Kakšen je razloček med denarjem, ki ga zazidam v stavbo, in pa med denarjem, ki ga potratim za čezmerno uživanje te ali one vrste? Denar, ki ga zapijem, ki ga zapravim po plesiščih in pri drugih malovrednih zabavah, je kakor vržen v zrak. Ko se zavem, me boli kvečjemu glava in v žepu čutim, da račun niso prav v redu, morda včasih med tednom potem celo stradam, ker sem enkrat prehudo denar razmetaval. Denar, ki ga zazidam, pa ohrani še vedno svojo vrednost. Če sem zidal z lastnim denarjem in če plačujem v redu predpisane davščine, sem v svoji hiši samsvoj gospod in ta zavest je vendar več vredna, kakor pa pijana vrtoglavost. Če sem pa morda zidal s tujim kapitalom, če sem vzel denar na posodo in če v redu plačujem obresti in kar je najbolj pametno — če počasi vračam tudi dolg, sem tudi samsvoj gospod v svoji hiši. V vsakem slučaju pa

ima hišica svojo vrednost. To vedo dobro tudi pri posojilnicah. Če bom šel posojila iskati zato, da poravnam svoje kljube in križe po gostilnah, bodo odborniki desetkrat premislili, preden bodo dovolili posojilo in samo enkrat, da bodo sklenili: »Ne!« Če bom pa iskal na posodo denarja za novo stavbo, bo pa mnenje pri pametnih možeh vse drugačno.

Prijatelj, kako? Nikar gledati v sedanjosti svet samo s črnimi očali!

(Dalje prihodnjič.)

To je zavest!

Švicarski katoličani, po večini siromašni gorjanci, imajo poleg tednikov nič manj kot 23 katoliških dnevnikov. Ni ga skoraj kraja na svetu, kjer bi bili katoličani tako zavzeti za svoje časopise, kot so v Švici. Katoličani, ki nima katoliškega dnevnika, v Švici sploh ne smatrajo za katoličana. Popolnoma izključeno je tudi pri katoliškem Švicarju, da bi naročil ali sploh pustil v svojo hišo nekatoliški ali pa kak nekrop-nevoda časopis. Zato pa vzdržuje komaj en milijon švicarskih katoličanov kar 23 katoliških dnevnikov. Tudi Slovencev je okrog milijona, in pa še za zaveden katoliški narod se štejemo. Če bi bili res zavedni kot nismo, bi imel po švicarskem primeru, naš katoliški dnevnik »Slovenec« vsaj sto tisoč naročnikov.

Kurat kaznilnice: »Ali niste nič mislili na prihodnost, ko ste šli krast?«

Kaznjene: »Seveda sem, saj sem denar naložil v hranilnici.«

57

ška policija določila, da morajo imeti sloni, če gredo ponoči na ulico, spredaj dve svetli in zadaj eno zeleno lučko.

Prepričan dokaz. Ona: »Ti vedno trdiš, da me ljubiš; ali ti smem tudi zaupati?«

On (kramar): »Zaupati? Ako mi zaupa Petričič, ako mi zaupa Souvan in ako mi zaupa Mayer, mi moraš zaupati tudi ti.«

Kaj znajo mati. Milica: »Moja mamica igrajo na klavir, tvoja pa ne!« — Milan: »Moja pa vzamejo vse zobe iz ust. Tega pa tvoja ne morejo!«

100 let stara je znana opera »Wilhelm Tell«, ki jo je uglasbil skladatelj Rossini. 8. avgusta 1829 so jo prvič peli v pariski operi. Dotlej je bil Rossini, ki je svoje ime proslavil tudi s »Seviljskim brivcem«, navajen, da so vse njegove opere izžvižgali. »Wilhelm Tell« pa se je občinstvu na mah priljubilo. Od tedaj je začela skladateljstva pot navzgor.

Zadnja stopnja. »Smatrala sem vedno tega Techa za beba, ampak zdaj pa vem, da je res.«

»Ali te je morda zaznubil?«

»Ni šlo le za obisk, gospa grofica, temveč za dušo in te je mojemu poklicu vedno mar. Videl sem, da se je bližala mladenka veliki nevarnosti, kamor jo je bila privedla nesreča in zagrenjenost in hotel sem ji pomagati s svojo besedo, kakor sem bil to nekoč obljubil njeni umirajoči materi. Z božjo pomočjo, upam, se mi je posrečilo.«

»No, jaše pa kljub temu še vedno,« je rezko rekla grofica. »Že začetkoma sem napovedovala, da iz tega ne bo nič prida. A kaj naj storim za svojega ubogega sina? Zakaj ni ostal rajši še v tujini!«

»Ne storite ničesar, gospa grofica,« je odločno rekel kaplan. »Bojim se, da je v tej zadevi le preveč storjenega; stalo je to že zdravje vašega gospoda sina in mlado življenjsko srečo nekoga drugega. Če se človek le preveč plašno ogiblje ene nesreče, največkrat pade v drugo.«

A prepričati grofico ni bilo lahko.

XXI.

Mar ne bo nikdar več našel miru? Kurt je razmišljal o tem vso dolgo noč brez spanja, razmišljal tudi naslednje jutro, ko je še bolj utrujen in razdvojen sedel na svojem tistem mestu. Po včerajšnjem razgovoru je bil vstal v njegovi duši ljut boj, ki ga je zastoj skušal razrešiti in pomiriti. Vsaka beseda, ki jo je bil slišal, mu je tiela na duši kakor žerjavica — na eni strani ta brezobzirnost, s katero so izrekli njeno ime, na drugi pa v ostrem nasprotju nič manjše spoštovanje, globoko sočutje in nežna obzirnost, katero ji je izkazal kaplan, kakor da se je ni bila dotaknila niti senca kake krivde. Govoril je o neki usodni nesreči, ki jo je bila prisilila od tega koraka kakšna nerazrešljiva uganka! Vsebovala je protislovja in nikakega oporišča ni našel, da bi jih

mogel razrešiti... Sicer pa, mar ni bil sam zavrnil vsakršno pojasnilo? Ali je ni bil obsodil, ne da bi jo bil zaslišal? Kaj ga ovira zdaj iti k njemu, ki je o vsej zadevi, kot se zdi, poučen in ga prositi za pojasnilo?

Poleg njega je nekaj zašumelo in ga vzdramilo; ozrl se je kvišku. Pred njim je stala sestrična Lili. Zbral je vse svoje sile, kajti nihče ni smel slutiti, kak nemir vlada v njegovi duši, niti, kaj mu povzroča ta nemir. Četudi se je silil, vendar je prijazno pozdravil malo gospodinjco.

Ta se je usedla poleg njega; a tudi ona se je bavila z neko mislijo, za katero pa ni mogla najti besede. Slednjič jo je vendarle nekam bojazljivo izrekla. »Kurt, ali bi hotel... ali bi me hotel danes popoldne nekaj ur... spremljati na neki vožnji, ki bi jo... ki bi jo rada napravila s teboj, a brez tvoje mame?« Tako je v mučnih presledkih izrekla svojo misel.

Kurta je ta prošnja prej iznenadila kot pa razveselila. »Da bi se peljal s teboj?« je rekel nekoliko zategnjeno; »kam? Saj vendar veš, dragica, kako me še vse utruja.«

Morda je pričakovala Lili po včerajšnjem razgovoru, da bo prijazneje pristal na njeno prošnjo in njen obraz ni mogel prikriti nevolje, ki je vstala v njej. »Mislim, da ti bo vožnja ob tako lepem vremenu še dobro dela,« ga je zavrnila. »Seveda, če bi te pa utrudila — in okrenila se je, kot da je hotela oditi.

Toda človek ni zato tedne in tedne gost mlade dame, katera se je izkazala v dvojni vlogi, kot prijazna gospodinja in ljubezniva strežnica, da bi ji hladnokrvno odbil prvo uslugo, za katero ga prosi.

Kurt je videl njen užaljeni obraz in bilo mu je

Nove knjige in skladbe

Slovenski materi zapel Al. Mav, C. M. Odkar so Slovenci tudi v svojih prireditvah začeli bolj proslavljati mater, ki je stebler naroda, se je pojavila potreba po primer- nish skladbah, ki bodo dostojne, a tudi skromnejšim zborom in pevskim močem dostopne. Mav je znan po svoji mehki me- lodioznosti, ki pa ni nikdar prostaška. 12 skladbic je v tej zbirki, za en glas, dva, tri, za moški in mešani zbor. Spremljava na harmoniju ali klavirju. Vse so dovolj lah- ke, a zelo pristrčne. Cena je 20 Din. Zbirka se naroča pri skladatelju: Alojzij Mav, mi- sijonar, Sv. Jožef, p. Celje.

Album slovenskih narodnih pesmi. Za srednji glas s klavirjem priredil Zorko Prelovec. Osem znanih narodnih pesmi z zelo posrečeno, ne preobloženo klavirsko spremljavo, tako da pesem in glas prideta bolj v veljavo in je klavir bolj za oporo, vendar ni suženjsko prilagoden melodiji, temveč hodi večkrat tudi povsem samo- stojno pot. Teže ni. Toplo priporočamo. Partitura stane 30 Din in se dobi v Jugo- slovanski knjigarni v Ljubljani.

Družina je mesečnik za zabavo in pouk in izhaja v Gorici. Je prav dober družinski list, prinaša lep roman Ivana Preglja: Ma- gister Anton, dr. Lovrenčičeva zgodovinsko povest: Cesta in njen voz, potem še ra- zne zabavne in poučne sestavke. List stane za Jugoslavijo 20 lir ter se naroča v Gorici, — Gorizia. Via Mameli 5.

Ročni zemljevid Dravske banovine je iz- šel v naložbi Učiteljski dom v Mariboru.

Izvirne francoske pastilje
VALDA
proti nahodu, kašlju in katarju.
Prodajajo vse lekarne in drogerije.

Ta zemljevid je prav za prav ponatis Dim- nikovega ročnega zemljevida bivše ljub- ljanske in mariborske oblasti. Obsega pa že novo mejo nove banovine. Novi zemlje- vid se prav prijetno razlikuje od prejšnje- ga po pestrosti in jasnosti barv. Našim šol- lam bo s tem zemljevidom zelo ustrezno. Saj so gotovo prve v vsej državi, ki imajo že sedaj ročni zemljevid svoje banovine. V isti založbi je izšel ročni zemljevid vse Jugoslavije. Zal da niso še vrtane meje novih banovin.

Cas je zlato. Netočna ura Vam povzroči mnogo škodo in žalo, zato zahtevajte še enes ilustrirani cenik: več tisoč slikami od- velotrgovine. Sier- mecki, katerega dobite takoj posolno- ma bro-plačeno. Pre- pričali se boste v re- liki izbirni je prvostan- nih točnih svetlo- ur po sledenih slikah cenah: šepne ure Din 45, 75, budilka z enim zvoncem 65, z dvema 75, stenska 135. Ra- en tega ogromna zalog- verlike, prstanov, sha- rov, privrskov in ti- soč drugih predmetov po najnižjih cenah. Kar ne odgovarja se lahko zame- ja ali vrne denar. Naro- čila (cena Din 500) pošiljamo pro- to. Veletrgovina R. Stermecki. Celje, štev. 19 Slov.

Mati je Pepčku in Minki naročila, naj se dobro umijeta, preden gresta z njo na sprehod. Ko sta bila pripravljena, ju je mati ogledovala. »Ti Pepček, ampak Min- ka je bolj čedna po obrazu kot ti,« je de- jala mati. »Lahko da je,« je odvrnil Pep- ček, saj je tudi manj časa na svetu kot pa jaz.«

Najceneje kupite

zimsko blago za moške obleke in povr- nike ter tudi razno blago za ženske pla- šče v trgovini

Anton Savnik. Škofja Loka

GORENJC!

Ne delajte si nepotrebnih stroškov pri nakupu je- senskega in zimskega blaga, pohitite v

Radovljico in na Bled

VINKO SAVNIK-U

Tam boste ravno tako postreženi, kakor v Kranju in Ljubljani, torej ne zamudite prilike ogledati si bogato zalogo modernih vzorcev. Cene zajamčeno nizke, kakor v vsaki večji trgovini. Le en sam poset! In poplačan je Vaš trud!

Tisk je velesila; ali mnogi to ve- lesilo prav malo upoštevajo, zlasti med nami katoličani.

Kralj žveplenk. 48 letni šved Ivar Kruger izdo- ljuje danes žveplenk, ko- likor jih svet potrebuje. Na svetu, zlasti na Šved- skite mima 150 tovarov za vžigalice, v katerih dela 50.000 delavcev. Monopol na vžigalice ima v večini evropskih dežel. Kruger, kralj vžigalic, je še sa- mec. Živi le za trgovino. Je visoko izobražen člo- vek, ki sam zase le malo potrebuje. V prostem ča- su se bavi nekoliko le z glasbo in slovom. — Kaj torej starega fanta žene, da hoče svoje vžig- galice vsemu svetu vsi- liti?

Vedno počitnice. Teta: »No, Korček, ali bi rad hodil v šolo?« — Karel: »Ja, že; pa...« — Teta: »No, pa kaj...?« — Ka- rel: »Se rajši bi hodil, če bi bile zmerom počitnice.«

Brezposelnosti v bodoči Panevropi ne bo, tako je govoril na gospodarskem zborovanju v Oxfordu A. Salter, direktor finanč- nega oddelka pri Zvezi narodov. Blagostanje Ze- dinjenih držav Severne Amerike temelji v na- sprotnu z Evropo v dej- stvu, da tam države ne postavljajo armad druga proti drugi ter da med njimi ni carinskih mej. Vse to bo prišlo dobro tudi Panevropi!

žal, da je odgovoril tako neprijazno! kaj mu je pre- ostajalo drugega, kakor da ji je s podvojeno goreč- nostjo zagotavljal, da ji je pokoren sluga in da je pripravljen na vsako uslugo.

Mladenkin obraz se je zopet hitro zveselil in ni je bilo treba dolgo prositi, naj smatra njegovo obljubo za resno. »Vožnja ti bo koristila,« ga je zagotavljala in s tem pomirjala samo sebe; toda povedati ni hotela niti »kam«, niti »čemu«, se bosta peljala. »Po- slušati me moraš na besedo in vse storiti, za kar te bom prosila ter vse prepustiti meni. Zakaj, ti bom povedala pozneje,« je rekla s pretkanim obrazom. »Tvoji materi bom kar povedala svoj sklep, tako, da mi ne bo mogla odreči... če mi ne boš ti kaj ugo- varjal, Kurt.«

Kurt ni nič ugovarjal; ko ji že prvič ni mogel odreči, mu je bila vsaka nadaljna beseda, vsaka na- daljna misel odveč.

Grofica je, seveda, osupnila nad samolastnim in skrivnostnim namenom svoje nečakinje, ki se ni po- vsem ujemal z njenimi nazori o družabnih običajih. Toda prav sedaj ni marala motiti ničesar, kar bi moglo pospeševati zaupno razmerje med njima in tako je brez nadaljnega privolila.

Ko se je, vsa prevzeta od svojega dejanja, od- peljala na svoji kočiji z bratrancem poleg sebe, je postala sila dobre volje.

»Sedaj pa moraš tudi vedeti, kam te peljem,« je rekla Kurtu, ki ji v nevoljo ni pokazal prav nič rado- vednosti. »Na Dunaj se peljeva, a ne z vlakom, kar bi bilo škoda ob tako lepem vremenu in v dveh urah pritečeta konja tja. Potemtakem prideva še dovolj zgodaj, da opravim, kar nameravam in imava še ne- kaj ur na razpolago. Voz pošljem poprej nazaj na našo postalo, kjer naju bo zopet počakal. Zvečer ne

smeš tako dolgo potovati; zato se vrneva z vlakom, ki rabi komaj četrt ure in dospeva še o pravem času domov. Kajne, ali nisem lepo uredila?«

Kurt ji je moral pritrditi; tudi to ji je moral pri- znati, da mu vožnja dobro de. Mirno drdranje voza skozi sveži, vedri zrak ga je bolj pomirjalo kakor pa, če bi bil moral preživeti današnji dan v materini družbi. Polagoma se je zazibal v nekako dremavico, v kateri je preslišal skoraj vse besede svoje sode.

Še preden sta pretekli napovedani dve uri, sta bila že na cilju in konja sta se dopihajoč ustavila pred Lilinim hotelom, ki ga je ta imela v mestu. Dvorni hišnik je mladi gospodarici uslužno odprl sobo, ki je bila vedno pripravljena zanj.

Dočim se je Kurt zdaj šele zavedel, kje je in kaki spomini ga vežejo na ta kraj — kajti po svojem odhodu v Orient ni bil še nikoli v prestolici — se je Lili dolgo razgovarjala s svojim uslužbencem. Čez nekaj časa je prišel ta z nekim listom ter ga izročil mladi grofici.

»Tako, Kurti,« je rekla Lili, »ali si se dovolj odpočil, da me boš mogel spremljati? Potem, pro- sim, pojdiva. Poglej, v tole gostišče me pelji... iti morava skozi tele ulice,« je pristavila ter mu podala beležke, katere ji je bil pravkar izročil hišnik.

Kurt je raztreseno bral list, da bi se spoznal, nato pa je ponudil sestrini roko. Preveč so se zopet oglašali v njem spomini, da bi razmišljal, kaj name- rava Lili. »Bržčas namerava kupiti kako darilo, s katerim hoče koga presenetiti,« si je mislil.

BREZPOSELNI!

Posluzite se najugodnejše prilike pletilnega stroja Walter, ki Vam ga nudi F. Kos, Ljubljana, Židovska ul. 5. s popolnim vaukom in »igurnejšo eksistenco!

Kupujem kakor vsako leto vse vrste zobotrebce (klinčke)

po najvišjih cenah.

M. Pakič, Ljubljana

Sv. Petra nasip 27 (za vodo)

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic.

„Dubied“ stroji ter kolesa

za rodbino, obri in industrijo so le

Jos. Petelinca**Gritzner, Adler**

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v voženju brezplačno.

neVteč a garancija.

IZVANREDNA PONUDBA!

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite

kožno pelerino za dež

C. O. V. tehta samo 110 gramov, imitacija ribje kože lim. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepušča mokrote, je komodno zložljiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospode (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport. — Reklamna cena s posebno kapuco in etuijem samo 70 Din, franko, zacinjena, poslana po pošttem povzetju, dva kosa 138 Din. Razpošilja A. Matik, export, Praha XII, Londýnska 57. (Če ne bi ugajala, jamečimo zameno.) Naslov natančno napisati.

BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKE za montelne pliš, žamet, velur, kamgarn, **NAJNOVEJŠI ŽAMET** za obleke, **KOCKE OGRINJALKE**, **PORHANTASTE RJUHE**, **ŠERPE**, **RUTE**, **ČEŠKO PERJE** — kupite najceneje pri

ČEŠNIK-U
LJUBLJANA — Lingarjeva ulica
Solidnost molega podjetja je znana

K zaroki

naše ljubljene vnukinje, nečakinje in sestričine, gđc. **Hilde Reiner**, **Bela Crkva**, z gospodom **ing. Julijem Wassermannom** Ljubljana, iskreno čestitamo. — **Pepa Seif**, rodbina **Simon Seif**, **Anzelm**, **Karel**, **Artur**, **Ana**, **Lucijan** in **mag. ph. Leon Seif**, **Drohobycz**, **Malopolska**.

Ne pozabite

da kupite razno manufakturno blago za jesen in zimo

najceneje

v trgovini,

Anton Savnik-a v Školjiloki

All se hočete brez nevarnosti osvoboditi protina,

REVMATIZMA

trganja v križu in išlasi!

Revmatizem je grozovita, zelo razširjena bolezen, ki ne prizanaša ne revnemu ne bogatemu, svoje žrvice išče v borni koči pa tudi v palači. Zelo mnogotere so oblike, ki se v njih pojavlja ta bolezen, in prav pogosto niso boli, ki jim dajemo vsa druga imena, nič drugega kot

revmatizem.

Sedaj so bolečine v udih in sklepih, sedaj zopet otekli udje, sključene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabo oči, so prav togo posledice revmatičnih in protinskih boli. Kakor pa je raznolika potoba, ki jo nudi ta

bolezen, tako mnogostranska so vsa mogoča in nemogoča sredstva, zdravila, mešanice in mazila, ki se priporočajo trpečemu človeku. Največji del med njimi ne more prav nič pomagati, kvečjemu prinese polajšanje za kratko dobo. Kar Vam tu priporočamo, je neškodljivo zdravljenje s pijem studentolce, ki je pomagalo že mnogim bolnikom. Naše zdravljenje je izborno in učinkuje naglo tudi pri zastaranih, kroničnih boleznih. Da si pridobimo prijateljev, smo se odločili, da bomo vsakomur, ki nam piše, poslali

popolnoma zastoni

našo zanimivo, zelo poučno brošuro. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče na nagel način temeljito osvoboditi svojih boleznih brez vsake nevarnosti, naj piše še danes!

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf
Bruchsalterstrasse 5, Abteilung 17.

Prodajalce posnemalnikov iščemo

proti dobri plači. — Javiti se
TEHNA družbi - LJUBLJANA,
Mestni trg 25/I

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Na prostov. dražbi

se bo prodala v nedeljo, dne 24. t. m. hiša z gospodarskim poslopjem in trgovino v Ratečah pri Gorenji vasi št. 2 pri Jerebu“.

Puhasto perje

kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Povsem čisto belo gosje kg po Din 130— in čist beli puh kg Din 300—. L. Brozović, kemična čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Čevlarski pomočnik,

ki je vajen šivanega dela in gojzerc, se sprejme na stalno mesto, z jamčeno z vsa oskrbo. Ponudbe na upravo „Domoljuba“ pod šifro „Čevljar“ št. 12547.

Usnje. Podplate in vse potrebščine za obutev priporočajo lastni izdelek strojarne Fran Tršar na Vrhniki. Prevzema tudi kože v stroj in kupuje vse vrste kož. Cene najugodnejše.

Rijučavničarstva se

želi priučiti pri dobrem mojstru zdravim krepak kmečki fant. Nask v upravi pod št. 13012.

Kmečnega fanta za

domača dela sprejem takoj Jožef Vengar, Javornik, Gorenjsko.

Kože

divjačine kupujem. — J. Mihevc, Vrhnika.

Prodajam

hišo lepo, visoko pritično s petimi sobami in priključniki z vsem komfortom s kletnim stanovanjem za hišnika, na najlepši točki ob Celovški cesti v Šiški, z urejenim sadovnjakom in cvetličnjakom s 1700 m² sveta, katerega se lahko odproda. Natančen naslov se izve v upravi tega lista pod št. 12605.

Posvetstvo v ljubljanski

okoliščini išče za takoj treznega starejšega svinarja in koniarja. Samo letna služba. Plača po dogovoru. Naslov v upravi Domoljuba pod 13071.

Rot majar ali oskrb-

nik iščem službe. Dosedaj sem služboval kot oskrbnik 10 let. Cenj. ponudbe z navedbo plače prosim na upravo Domoljuba pod št. 12996.

Učenca za trgov. meš.

blaga sprejemem. Deček od 14—15 let, kmečkih staršev imajo prednost. Oskrba v hiši. Fr. Mikolič, Sodražica.

Mizarskega vajenca

starega od 14—15 let, iz poštene družine išče Zakrajšek Anton, mizarstvo, Srobočnik št. 9, p. Vel. Lašče.

Rostanjeve hlode

ali deske kupim. Ponudbe na Fran Replj, sod., Ljubljana, Trnovo

Mlečarno oddam z de-

cembrom z vsemi stroji in mlečarskimi potrebščinami. — Pire Marija, Matena 28, p. Studenec-Ig.

Fanta od 15 let dalje

sprejem k živini in za poška dela. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 12817.

Mizarskega pomoč-

nika sprejem takoj z vsa oskrbo Jožef Sitar, strojno mizarstvo, Križe pri Trzinu.

Čevlarski vajenec

ki se je že nekaj časa učil, se sprejme v dobro učenje takoj z vsa oskrbo v hiši brezplačno Alojzij Zavrnšek, čevljar, Smarča št. 77, p. Kamnik.

Budilke

F. ČUDEN

Ljubljana - Prešernova 1

Gotove obleke in površne suknje!

Da ustrezem mojim odjemalcem in jih obvarujem nepotrebnih potov in stroškov, sem vpeljal nov način prodaje oblačilnega blaga. Vsak, kateri nima svojega krojača, ali ni z njim zadovoljen, lahko pri meni izbere blago — in dobi v 6 dneh zgotovljeno obleko po najnovejši modi, ali pa po svojem okusu. Cena gotovi obleki bo cenejša, kot povsod drugod — za to jamčim. Jamčim pa tudi za dobro izdelavo in dobro podlago! Vpeljal sem tudi vse vrste usnja — po znižani ceni. Pridite in prepričajte se.

IVAN A. GROSEK

trgovina z mešanim blagom — TREBNJE

Prvovrstna glasbila
direktno iz**TOVARNE**

osiroma tovarna skladišča

Velik

ilustrovan

CENIK

dobite zaston. Zahtevajte ga pri največji

razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji

MEINEL I HEROLD

tvojnica glasbil, gramofonov in harmonik

podružnica MARIBOR št. 102-B

Violina . . . od Din 95' dalje

Tamburice . . . " 98' "

Mandoline . . . " 136' "

Trube . . . " 503' "

Gramofoni . . . " 345' "

Ročne harmonike

od Din 85'

Seziška prodaja

novo prispeloga zimskega blaga po izredno nizkih cenah. Kamgarni za moške obleke od 100 Din, razno suknjo od 45 Din, doubl za zimske suknje od 125 Din, za ženske plašče od 45 Din, volneno blago za ženske obleke (130 cm široko) od 34 Din, različni kambriki, vsakovrstni parhenti in flanele od 9 Din, bela in rujava kontenina za rjuhe od 20 Din, koci od 120 Din naprej.

Suknena obleka 3-10 m blaga **230 Din**
z vse dobro podlogo samo

Blago zanesljivo dobro, cene nizke, postrežba točna in solidna. - Vsakdo naj se poslužuje ugodnega nakupa dobrih oblačil po nizkih cenah, in to v manufakturni trgovini

IVAN KOS, družba z o. z.,**LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA št. 23.****L. Mikuž**

Ljubljana, Mestni trg 15

Na malo **Dežniki** Na veliko

Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

Varčujte!

Veliko si prisedite na času in denarju, če si za bodočo hudo zimo nabavite dobro peč za kurjenje z žagovino. - Krojači in šivilje! Za grejenje likalnika izdelujemo posebne vrste tudi za žagovino. - Trgovci! Zahtevajte ilustrovan engro cenik pri trvdki št. Lamut, Vransko pri Celju, izdelovanje štedilnikov in peči na debelo.

Tečaj prirobovanja in šivanja

za krojače, šivilje in nešivilje začetkom decembra. KROJNO UČILIŠČE, Ljubljana, Stari trg št. 19. Prostih je več mest za krojače in šivilje. Učenci tečajev imajo prednost.

Za zimo

si nakupite toplega perila in blaga za obleke in plašče najceneje in najsolidneje pri trvdki

Ivan Savnik-Kranj 15

Največja izbira galanterije, parfumerije, kolesarskih potrebščin, instrumentov itd., itd. Pridite! — Prepričajte se!

PREKLIC. Podpisani Anton Merhar, posestnik iz Prigorice št. 90, prekličem vse žaljive besede, ki sem jih govoril proti Karolu Merharju iz Kota št. 8, lesnemu trgovcu, in ga smatram za poštenjaka, ter se mu zahvaljujem, da je od sodniškega postopanja odstopil. Anton Merhar.

Prometni zavod za premog

d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah
in samo na debelo

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kopaški premog vseh vrst**Koks,** livarniški, plavžarski in plinski**Brikete.**

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. nadst.

Najpopolnejši

STOEWER

šivalni stroji

za šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vseh dom.

Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri trvdki

L. Baraga,

Ljubljana

Selenburg, ul. 6

Brezplačen posk.

15 letno jamstvo.

Pozor, gozdarji in tesači!

Naznanjam, da imam vedno v zalogi najboljša planke in sekire. Pošiljam po pošti. Cena nizka. **KRMELJ MATEVŽ** — Log, pošta Škofja Loka

ZDRAVNIK

Dr. Polenšek Marijan

ordinira v NOVI MESTI

Mestna hiša, 2. nadst., zraven

gostilne Košak.

Hranilnica mestne občine Brežice

v lastni hiši št. 27. Rač. pošt. hr. 10.704. Tel. št. 13.

nudi popolno varnost za vse vloge, ker jamči za iste razen hranilničnega premoženja mesta na občina Brežice z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Tudi rentni davka plača hranilnica sama.

Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za brezplačno nalaganje denarja. Dovoljuje posojila na vknjižbo, proti poročstvu in zastavi vrednostnih papirjev, kakor tudi kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. Uradni dnevi vsak dan, razen nedelj in praznikov od 8—12 in od 14—19.

Z glavo ob zid

bi butaill, ako nas ponovno napade zobohol . . .

Ako tudi Vi trpite na tem, tedaj same nekoliko kupje prietno d-e-čega Fellerjevega Elsalida na bombah in v piškev zob. a na lica obklatek z El-al u dom — in bolečine prenehajo! „Elsalid“ z varovan s zakonom! Ze 33 let je povsod cenjeno to preiskušeno narodno sredstvo in kozmetikum. — Poskusite za za ublaženje bolečin pri revmatizmu, protinu, prehlajenju, nevroznosti, kot zaščito proti gripu; nevarne na sladkorju proti šedim krčem, slabostim in kašlju.

To pomaga!

V lekarnah in vseh podobenih trgovinah: polkusna steklenica Din 6'—, dvojna steklenica Din 9'—, specialna steklenica Din 35'—

Po pošti: najmanj 1 zavoja z 2 polkusnimi ali 6 dvojnimi, ali 3 specialnimi steklenicami stane Din 61'—, dva taka zavoja s poštnino in zavojem samo Din 102'—, Naročila na naslov:

EUGEN V. FELLER, lekarnar,
Stubica Donja, Elsa trg 16.

Ako pa potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki krepi želodec, tedaj zahtevajte Fellerjeve Elsalid krogljice, 6 škatlic Din 12'—.